

Gmina Raszyn

RAPORT
o stanie Gminy Raszyn
w 2018 roku

31 maja 2019

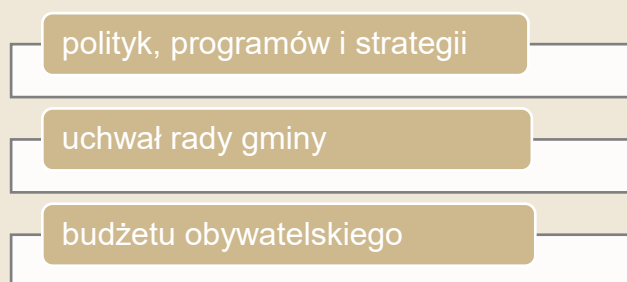
SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	4
CZĘŚĆ I. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE	5
WÓJT GMINY RASZYN	8
ZADANIA I UPRAWNIENIA WÓJTA	9
CZĘŚĆ II. STAN GMINY NA POCZĄTEK 2018 ROKU	10
CZĘŚĆ III. DZIAŁALNOŚĆ WÓJTA W 2018 ROKU	19
REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	20
WYKONYWANIE UCHWAŁ RADY GMINY	23
REALIZACJA FUNDUSZU SOŁECKIEGO	26
WYKONYWANIE ZADAŃ WŁASNYCH	28
<i>Oświata</i>	28
<i>Pomoc społeczna</i>	30
<i>Infrastruktura drogowa</i>	34
<i>Gospodarka wodociągowa i kanalizacyjna</i>	37
<i>Utrzymanie czystości i system odbioru odpadów</i>	39
CZĘŚĆ IV. STAN GMINY NA KONIEC 2018 ROKU	42
PODSUMOWANIE	47
ZAŁĄCZNIK 1 – METODOLOGIA BADANIA	49
ZAŁĄCZNIK 2 – AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO	59
ZAŁĄCZNIK 3 – WYKAZ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W 2018 ROKU	63

PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Raport o stanie gminy został opracowany na podstawie **art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym** w związku z wprowadzeniem ustawy z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych.

Obejmuje **podsumowanie działalności wójta** w roku poprzednim, w szczególności uwzględniając realizację:

Za coroczne przedstawienie raportu radzie gminy, w terminie do 31 maja, odpowiada wójt, a jego rozpatrzenie następuje podczas sesji związanej z podjęciem uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi, dlatego też przeprowadza się je w terminie do 30 czerwca.

W debacie nad niniejszym dokumentem będą mogli zabierać głos radni a także mieszkańcy gminy. Mieszkaniec, który chciałby uczestniczyć w debacie, najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy, składa do przewodniczącego pisemne zgłoszenie, poparte określoną ustawowo liczbą podpisów. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

W debacie nad niniejszym dokumentem będą mogli zabierać głos radni a także mieszkańcy gminy. Mieszkaniec, który chciałby uczestniczyć w debacie, najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy, składa do przewodniczącego pisemne zgłoszenie, poparte określoną ustawowo liczbą podpisów. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

Przedkładany raport został opracowany w sposób rzetelny, przemyślany i kompleksowy. Dzięki temu możliwe stanie się sformułowanie trafnych wniosków dotyczących obecnej sytuacji w gminie, ale też szans i działań, które mogą zostać zrealizowane w przyszłości.

CENTRUM SPORTU
RASZYN

1

Podstawowe informacje
o Gminie

BALZOLA

GMINA RASZYN

gmina wiejska
powiat pruszkowski
województwo mazowieckie

liczba mieszkańców: 21,6 tys. osób
budżet gminy w 2018 r.: 135,0 mln zł

OBECNE WŁADZE GMINY

Wójt: Andrzej Zaręba

Zastępca Wójta: Michał Kucharski

Sekretarz: Jolanta Osowiecka

Skarbnik: Lilianna Kłos

Radni: Dariusz Marcinkowski (przewodniczący)
Jarosław Aranowski
Marek Bańburski
Teresa Bąk
Krzysztof Będkowski
Andrzej Górecki
Janusz Hoffman
Grzegorz Janiszewski
Henryka Koper
Ireneusz Koper
Ryszard Kowalczyk
Elżbieta Kuczara
Agata Kuran-Kalata
Anna Matracka
Sławomir Ostrzyżek
Tadeusz Pawlikowski
Teresa Senderowska
Beata Sulima-Markowska
Ewa Surmacz
Wiesław Szustak
Andrzej Zawistowski

KADENCJA 2014-2018

Wójt:	Andrzej Zaręba
Zastępca Wójta:	Michał Kucharski
Sekretarz:	Jolanta Osowiecka
Skarbnik:	Lilianna Kłos
Radni:	Dariusz Marcinkowski (przewodniczący) Marek Bańburski Agnieszka Boczkowska Henryk Góras Andrzej Górecki Krystyna Górską Barbara Hejczyk Janusz Hoffman Ireneusz Koper Ryszard Kowalczyk Agata Kuran-Kalata Maria Makarska Dariusz Marcinkowski Elżbieta Marzec-Szeląg Anna Matracka Teresa Nowak Sławomir Ostrzyżek Tadeusz Pawlikowski Andrzej Robakiewicz Ewa Surmacz Barbara Turek Anna Wieteska

WÓJT GMINY RASZYN

Andrzej Zaręba

Jest **Wójtem Gminy Raszyn** od **2010 roku**. Od 2002 r. zaangażowany w **działalność samorządową**. Przed objęciem stanowiska Wójta przez 8 lat sprawował funkcję **Radnego Rady Gminy Raszyn**.

Absolwent Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej.

Ukończył również studia podyplomowe na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej oraz Wydziale Architektury Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie

Na co dzień podejmuje starania zmierzające do zarządzania Gminą w sposób efektywny, mając na uwadze, iż jest to **dobro wspólne mieszkańców**.

Zwolennik realizacji inwestycji oraz pozyskiwania środków zewnętrznych, pochodzących z dotacji krajowych i unijnych.

Uhonorowany **Srebrnym Krzyżem Zasługi** za wieloletnią pracę wykonywaną na rzecz Gminy Raszyn, aktywne wspieranie jej rozwoju oraz wykonywanie przedsięwzięć przyczyniających się do wzrostu jakości życia mieszkańców.

Priorytetowe kwestie w trakcie obecnej kadencji uwzględniają:

1. realizację inwestycji drogowych oraz wodno-kanalizacyjnych;
2. podejmowanie starań w zakresie programów ochrony środowiska;
3. poprawę bezpieczeństwa na terenie Gminy;
4. modernizację obiektów społeczno-kulturalnych i rozwój bazy edukacyjno-sportowej;
5. dbałość w zakresie promocji Gminy i wspierania inicjatyw związanych z mieszkańcami.

Wójt sprawuje funkcję przy pomocy **Urzędu Gminy w Raszynie i gminnych jednostek organizacyjnych**.

ZADANIA I UPRAWNIENIA WÓJTA

Kompetencje wójta dzielą się na dwa ważne obszary. Z jednej strony **jest on organem wykonawczym gminy**, który zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym odpowiada za wykonywanie uchwał rady gminy. Ponadto liczne przepisy w ustawach i rozporządzeniach szczegółowo określają zakres zadań realizowanych przez wójta. Należą do nich w szczególności:

1. przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
2. opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
3. określanie sposobu wykonywania uchwał;
4. gospodarowanie mieniem komunalnym;
5. wykonywanie budżetu;
6. zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W realizacji zadań własnych gminy wójt podlega wyłącznie radzie gminy. Wójt odpowiada również za gospodarkę finansową gminy. Wśród jego najważniejszych kompetencji w tym zakresie wskazuje się:

1. przygotowanie projektu budżetu gminy;
2. ogłaszanie uchwały budżetowej i sprawozdania z jej wykonania;
3. informowanie mieszkańców gminy o założeniach projektu budżetu, kierunkach polityki społecznej i gospodarczej oraz wykorzystywaniu środków budżetowych;
4. dokonywanie zmian w planie dochodów i wydatków, w zakresie, do którego posiada upoważnienie;
5. dbałość o uzyskiwanie dochodów oraz podejmowanie decyzji o wydatkowaniu środków.

Z drugiej strony wójt kieruje również bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. Jest także **zwierzchnikiem służbowym w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych** a w przypadkach niecierpiącym zwłoki może wydawać przepisy porządkowe w formie zarządzenia. Ponadto zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Raszyn do zakresu zadań Wójta należy w szczególności:

1. składanie do Rady Gminy projektów uchwał,
2. określanie sposobu wykonywania uchwał,
3. gospodarowanie mieniem komunalnym,
4. składanie radzie gminy sprawozdań z realizacji wykonywanych uchwał rady,
5. zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych,
6. wydawanie decyzji w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej,
7. składanie jednoosobowo oświadczeń woli, związanych z prowadzeniem działalności gminy,
8. realizacja zadań zleconych,
9. upoważnienie pracowników Urzędu do podejmowania decyzji w imieniu Wójta,
10. kierowanie i koordynowanie działaniami dot. realizacji zadań obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Przedkładany raport o stanie gminy stanowi systematyczną informację dla Rady oraz mieszkańców o działaniach podejmowanych w powyższym zakresie przez cały 2018 rok.

2

**Stan Gminy na początek
2018 roku**

Założenia do oceny stanu gminy

Punktem wyjścia Raportu o stanie gminy za 2018 rok jest określenie stanu gminy na początku tego roku. Jest to z jednej strony ukazanie mocnych i słabych stron jednostki, stanowiące podstawę do analiz realizowanych strategii, planów i programów (część III opracowania), a z drugiej stanowi punkt wyjścia do zaprezentowania działań wójta i szerzej całej gminy w 2018 roku (część IV opracowania).

W celu oceny stanu gminy opracowano **model, który pozwala zaprezentować Gminę Raszyn na tle innych gmin o podobnych cechach i potencjale rozwojowym**. W tej metodologii prezentowany jest poziom rozwoju danej dziedziny (lub wskaźnika) oraz to jakie zmiany zaszły w tej dziedzinie (lub wskaźniku) w ciągu ostatnich pięciu lat. To zaś wskazuje na obserwowaną w ostatnich latach tendencję.

Należy pamiętać, iż w tej metodologii prezentowana jest Gmina Raszyn na tle grupy porównawczej. Grupę tę stanowią gminy o podobnych uwarunkowaniach rozwojowych. Tworzą ją 145 gmin wiejskich, położonych w zewnętrznych strefach obszarów metropolitalnych. Wydzielenia tej grupy dokonano na podstawie opracowania zrealizowanego w Komitecie Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk przez prof. Przemysława Śleszyńskiego i Tomasza Komornickiego¹ dla celów monitoringu planowania przestrzennego. **Grupa porównawcza stanowi punkt odniesienia, zatem jest to pokazanie stanu gminy na tle stanu swiego „rynku”**, który stanowią pozostałe gminy z grupy porównawczej. Warto zwrócić uwagę, że grupa porównawcza obejmująca gminy położone w zewnętrznych strefach obszarów metropolitalnych jest grupą gmin o bardzo wysokim poziomie rozwoju. Są to zatem gminy najlepiej rozwinięte i najlepiej rozwijające się. Zatem Gmina Raszyn prezentowana jest na tle bardzo „silnej” – dobrze rozwiniętej grupy porównawczej.

Do oceny stanu Gminy wzięto pod uwagę osiem obszarów. Są to:

1. demografia,
2. sytuacja społeczna,
3. kondycja finansowa,
4. aktywność gospodarcza,
5. stan oświaty,
6. infrastruktura techniczna,
7. gospodarka komunalna,
8. planowanie przestrzenne.

Obszary te scharakteryzowane zostały przy wykorzystaniu **79 wskaźników cząstkowych** (od kilku do kilkunastu w obszarze)². Dane wykorzystane do obliczenia wskaźników pozyskano z oficjalnych źródeł Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych) oraz z Ministerstwa Finansów (bazy danych zawierające infor-

¹ P. Śleszyński, T. Komornicki, Klasyfikacja funkcjonalna gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Przegląd Geograficzny, 2016, 88, 4, s. 469-488.

² Wskaźniki te zaprezentowane są w załączniku 1 raportu.

macje o dochodach, wydatkach, zobowiązaniach, należnościach jednostek samorządu terytorialnego). Pozwala to obiektywnie i stosunkowo dobrze zaprezentować poziom rozwoju gminy na tle innych podobnych gmin i jednocześnie wskazać jej mocne i słabe strony. Jest to zatem wstęp do analizy strategicznej.

Poziom rozwoju gminy w poszczególnych dziedzinach został zaprezentowany na poniższym wykresie. Grupa porównawcza znajduje się na środku układu współrzędnych. Zatem te dziedziny (wskaźniki) które znajdują się po prawej stronie osi Y (mają dodatnie wartości X) prezentują wyższy poziom niż grupa porównawcza (ćwiartka I i III) i odpowiednio, te które znajdują się po lewej stronie (mają ujemne wartości X) prezentują niższy poziom (ćwiartka II i IV). Natomiast te dziedziny (wskaźniki), które znajdują się powyżej osi X (mają dodatnie wartości Y) rozwinęły się w ciągu ostatnich pięciu lat szybciej niż w grupie porównawczej (ćwiartki I i II) i odpowiednio, te które znajdują się poniżej osi X (mają ujemne wartości Y) rozwinęły się wolniej (ćwiartki III i IV). Innymi słowy gmina w dziedzinach (wskaźnikach) znajdujących się:

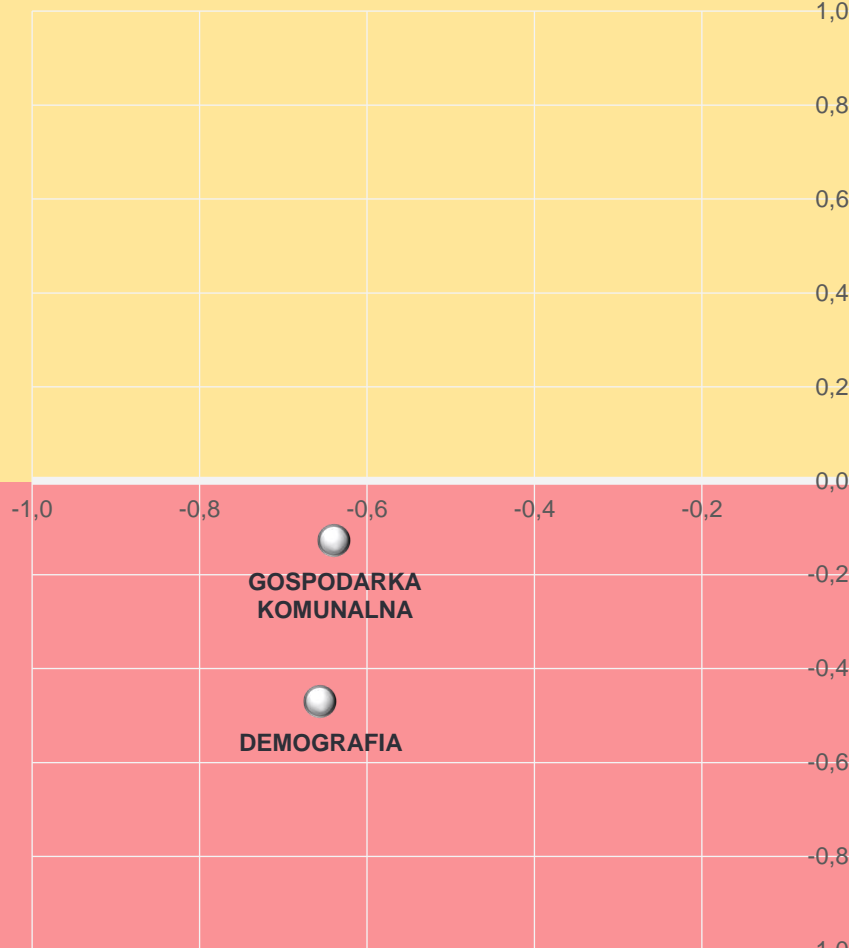
1. w ćwiartce I – charakteryzuje się lepszą sytuacją niż przeciętna w porównywalnych gminach i rozwinęła się szybciej. Można zatem określić iż gmina w dziedzinie z tej ćwiartki jest **liderem wśród jednostek podobnych i jej przewaga się zwiększyła**;
2. w ćwiartce II – charakteryzuje się słabszą sytuacją niż przeciętna w porównywalnych gminach lecz rozwinęła się szybciej. Można zatem określić, iż gmina w dziedzinie z tej ćwiartki co prawda **nie jest liderem wśród jednostek podobnych, ale rozwinęła się szybciej**;
3. w ćwiartce III – charakteryzuje się lepszą sytuacją niż przeciętna w porównywalnych gminach ale rozwinęła się wolniej. Można zatem określić, iż jest **liderem w dziedzinie z tej ćwiartki, ale jej przewaga się zmniejsza**. Taka sytuacja zachodzi także w przypadku, gdy gmina uzyskała w danej dziedzinie praktycznie maksymalny poziom rozwoju (np. 100% pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego) i już nie może powiększać swojej przewagi – zawsze będzie liderem;
4. w ćwiartce IV – charakteryzuje się słabszą sytuacją niż przeciętna w porównywalnych gminach i rozwija się wolniej. Można zatem określić, iż gmina w dziedzinie z tej ćwiartki nie tylko **nie jest liderem, ale traci dystans do jednostek podobnych**. Jest to sytuacja zdecydowanie niekorzystna.

ĆWIARTKA II

Obecna sytuacja: **niekorzystna**

Tendencja: **poprawiająca się**

W Gminie udało się zmniejszyć przewagę grupy porównawczej

ĆWIARTKA IV

Obecna sytuacja: **niekorzystna**

Tendencja: **pogarszająca się**

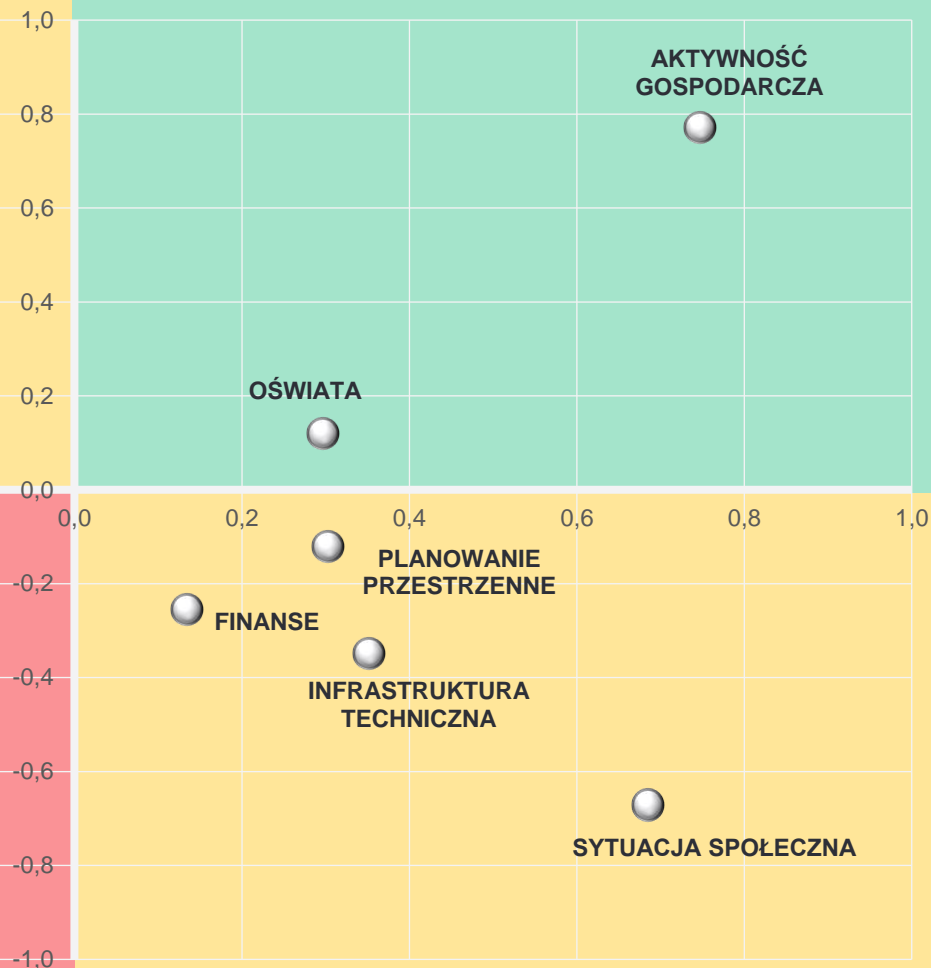
Gmina jest słabsza od grupy porównawczej i „traci dystans”

ĆWIARTKA I

Obecna sytuacja: **korzystna**

Tendencja: **poprawa w ciągu 5 lat**

Gmina jako lider, który powiększył przewagę nad grupą porównawczą

ĆWIARTKA III

Obecna sytuacja: **korzystna**

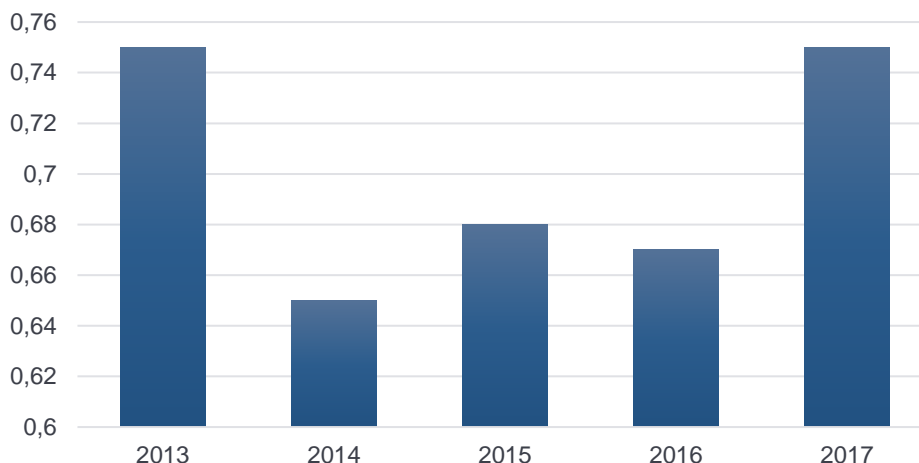
Tendencja: **pogarszająca się**

Gmina jako lider, lecz ze zmniejszającą się przewagą nad grupą porównawczą

Stan Gminy na początek 2018 roku

Raszyn jest bardzo dobrze rozwiniętą gminą wiejską położoną w warszawskim obszarze metropolitalnym. Jej ogólny poziom rozwoju jest znacznie wyższy niż w grupie porównawczej (gmin wiejskich leżących w strefach zewnętrznych obszarów metropolitalnych). Wyraźnie obrazuje to ogólny wskaźnik rozwoju Monitoringu Rozwoju Lokalnego³ oraz jego porównanie z gminami podwarszawskimi.

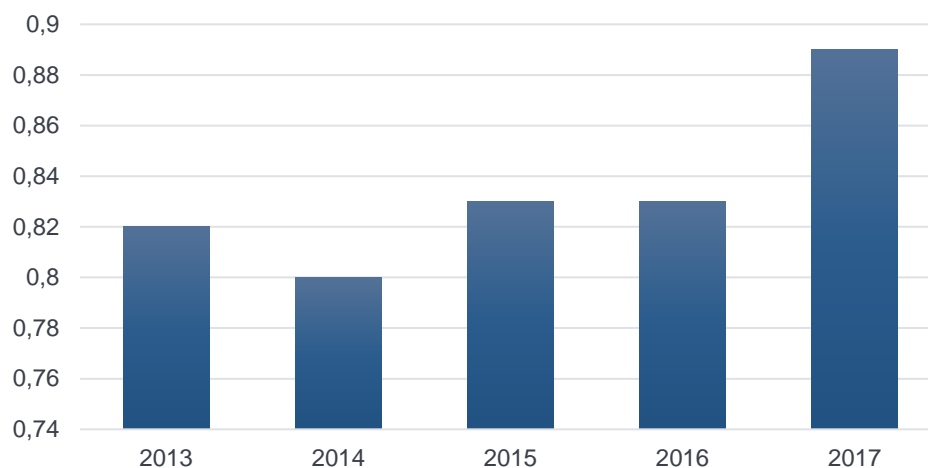
Ogólny wskaźnik rozwoju

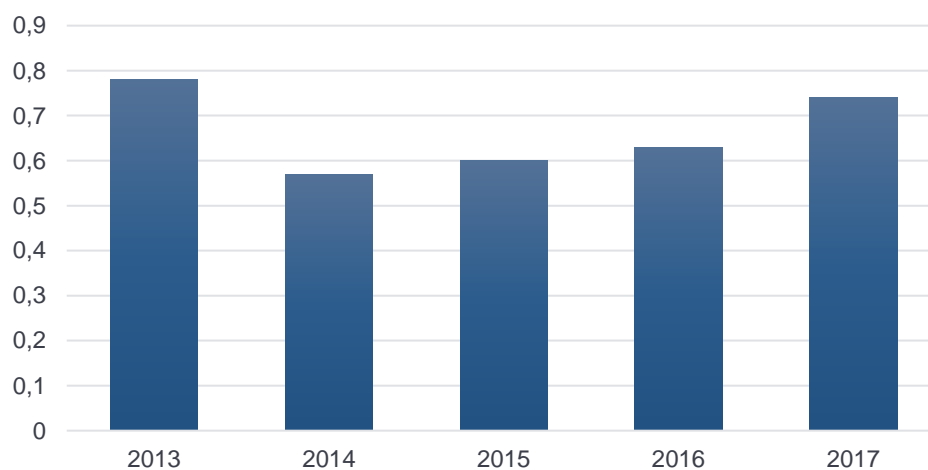
Ogólny wskaźnik rozwoju 2017r.	
Raszyn	0,75
Izabelin	0,44
Nadarzyn	0,69
Michałowice	0,83
Lesznowola	0,62

Gmina Raszyn wykazuje bardzo wysoki poziom rozwoju we wszystkich 3 wymiarach rozwoju zrównoważonego. W każdym z tych wymiarów poziom ten jest znacznie wyższy niż w grupie porównawczej, a Raszyn prezentuje się korzystnie na tle gmin podwarszawskich.

³ Monitoring Rozwoju Lokalnego dostępny jest pod adresem www.systemanaliz.pl.

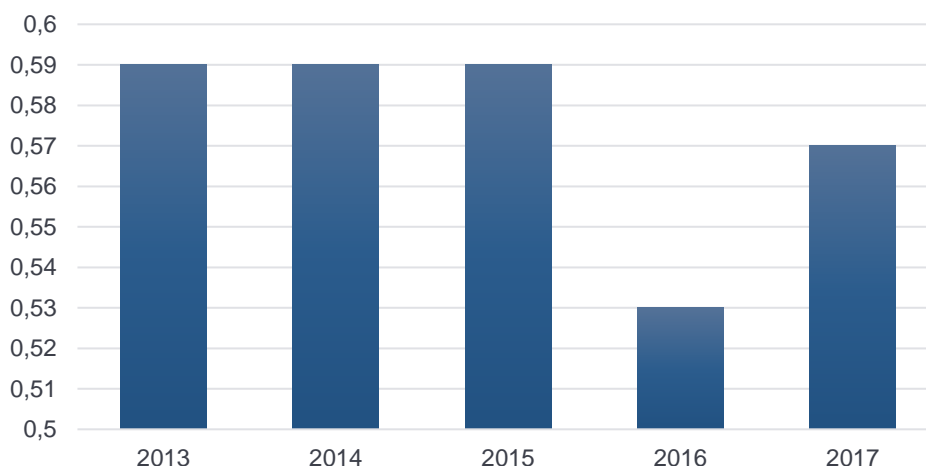
Wskaźnik rozwoju - wymiar gospodarczy**Wskaźnik rozwoju - wymiar gospodarczy 2017r.**

Raszyn	0,89
Izabelin	0,89
Nadarzyn	1,08
Michałowice	1,5
Lesznówola	1,06

Wskaźnik rozwoju - wymiar społeczny**Wskaźnik rozwoju - wymiar społeczny 2017r.**

Raszyn	0,74
Izabelin	0,07
Nadarzyn	0,57
Michałowice	0,34
Lesznówola	0,49

Wskaźnik rozwoju - wymiar środowiskowy

Wskaźnik rozwoju - wymiar środowiskowy 2017r.

Raszyn	0,53
Izabelin	0,47
Nadarzyn	0,37
Michałowice	0,74
Lesznówola	0,26

Gmina Raszyn należy do gmin wiejskich położonych w obszarach metropolitalnych. **W większości analizowanych dziedzin jej poziom rozwoju na początku 2018 roku był korzystny – wyższy niż w grupie porównawczej** i mieścił się w przedziale od +0,1 do +0,4. W zakresie aktywności gospodarczej i sytuacji społecznej (około +0,7) sytuacja w Gminie Raszyn była zdecydowanie lepsza niż w gminach z grupy porównawczej. Z kolei w zakresie demografii i gospodarki komunalnej (ponad -0,6) Gmina była słabsza od grupy porównawczej i na przestrzeni lat zwiększył się jej dystans do poziomu optymalnego. Potwierdza to, że Gmina Raszyn ma wyższy poziom rozwoju niż przeciętny poziom w gminach wiejskich obszarów metropolitalnych. Przewagę uzyskuje w tak istotnych obszarach jak aktywność gospodarcza, sytuacja społeczna, planowanie przestrzenne, oświata i finanse. **Są to obszary w największym stopniu zależne od działania władz gminnych.**

Gmina Raszyn była liderem wśród gmin wiejskich położonych w obszarach metropolitalnych w zakresie aktywności gospodarczej. Jest to dziedzina w bardzo istotny sposób zależna od działalności władz gminy. O dobrym rozwoju gospodarczym świadczy wysoka zyskowność firm działających na terenie gminy, zobrażowana dużym, a przy tym rosnącym udziałem podatku CIT. Gmina wyróżniała się również wysokim poziomem przedsiębiorczości. Rosła liczba osób prowadzących własną działalność gospodarczą oraz liczba wpisów do REGON. Relatywnie niższe było również bezrobocie wśród osób w wieku produkcyjnym. Należy jednak mieć na uwadze na nieco niższe kształtowanie się siły podatkowej gospodarki lokalnej, wyrażonej jako udział wpływów z podatku od nieruchomości płaconego przez osoby prawne i podatku od środków transportowych w ogólnych dochodach. Wskaźnik ten

na początku 2018 roku w Gminie wynosił 17,5%, natomiast w grupie porównawczej był on na poziomie 18,4%.

Drugim istotnym obszarem, w którym Gmina uzyskiwała przewagę, choć z roku na rok przewaga Gminy zmniejszała się była **sytuacja społeczna**. Było to spowodowane przede wszystkim korzystnymi warunkami mieszkaniowymi, niskim udziałem osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej i dzieci otrzymujących zasiłek rodzinny. **Świadczyło to o dobrej sytuacji materialnej mieszkańców**. Problemem był jednak fakt, że wymienione wskaźniki te na tle grupy porównawczej przez ostatnie lata nie poprawiły się znacząco, wręcz pozostawały niezmiennie. Dlatego tempo rozwoju pozostałych gmin w obszarze sytuacji społecznej może wkrótce przegonić Gminę.

Kolejną istotną przewagę Gmina Raszyn uzyskiwała w obszarze **oświaty**. Wynikała ona ze zwiększających się inwestycji w oświatę, dobrej jakości przedszkoli oraz wysokiego współczynnika skolaryzacji. Jednakże wyższa była liczebność oddziałów w szkołach podstawowych, a przez to również wyższa liczba uczniów przypadających na jednego nauczyciela. Mimo to **nakłady oświatowe w przeliczeniu na jednego ucznia w Gminie Raszyn są zdecydowanie wyższe niż w grupie porównawczej**.

Relatywnie dobra sytuacja występowała w obszarze **planowania przestrzennego**. Co ważne, stosunkowo wysoka była powierzchnia objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (ponad 65% przy 49% w grupie porównawczej). Z tego względu Gmina Raszyn posiadała większą kontrolę w zakresie planowania przestrzennego niż gminy o podobnych cechach. Skutkowało to również małą liczbą wydawanych decyzji o warunkach zabudowy na mieszkańca, które są oceniane jako jedno z następstw związanych z chaotycznym rozprzestrzenianiem się zabudowy i pogorszeniem się jakości przestrzeni publicznej. Co ważne, w Gminie zwiększały się wydatki na przygotowanie nowych i aktualizację istniejących planów.

Korzystną sytuację, choć o nieco pogarszającej się tendencji Gmina uzyskiwała w obszarze **infrastruktury technicznej**. Charakteryzował się on relatywnie wyższą dostępnością mieszkańców do sieci gazowej oraz liczbą korzystających z oczyszczalni ścieków. Ponadto zaobserwowano niską awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, co świadczyło o jej jakości.

Na początku 2018 roku zauważalna była również dobra **kondycja finansowa** Gminy. Dużym atutem była przede wszystkim dobra sytuacja dochodowa (dochód na mieszkańca wynosił 5,5 tys. zł.). Gmina uzyskiwała stosunkowo wysokie wpływy, szczególnie z dochodów własnych (61% dochodów ogółem przy 49% w gminach z grupy porównawczej). Świadczyło to o dużej samodzielności finansowej Gminy, która odgrywa istotną rolę w stymulowaniu rozwoju lokalnego. Wysoki był również udział dochodów majątkowych w budżecie Gminy (m.in. dotacje na inwestycje). **W Gminie Raszyn bardzo wysoki był udział wydatków majątkowych – świadczy to o bardzo dużym wysiłku inwestycyjnym gminy i realizacji wielu przedsięwzięć rozwojowych** (wskaźnik wynosi aż 1,4). Na skutek bardzo dużego wysiłku inwestycyjnego Gminy, przy stabilnie utrzymującej się nadwyżce operacyjnej zmniejszyła się zdolność kredytowa Gminy. Siłą rzeczy w Gminie Raszyn obserwowany był wyższy poziom zadłużenia i obciążenie spłatą długu.

Obszarem relatywnie słabszym od grupy porównawczej, w którym w ostatnich 5-ciu latach sytuacja pogorszyła się była **gospodarka komunalna**. Najistotniejszym problemem była gospodarka odpadami: zbyt mały poziom segregacji odpadów i przede wszystkim niska rentowność gospodarki odpadami. Z roku na rok wskaźnik ten się

zmniejszał i na początku 2018 roku wynosił 83% (dla grupy porównawczej kształtował się on na poziomie 93%). Oznaczało to, że Gmina nie pokrywała w całości wydatków na gospodarkę odpadami wpływami z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – co było bardzo niekorzystne.

Najistotniejszym problemem w Gminie Raszyn były **problemy demograficzne**. Zbyt niski udział mieszkańców wchodzących na rynek pracy, starzenie się społeczeństwa, mniejsza niż w grupie porównawczej liczba małżeństw – relatywnie osłabiają potencjał demograficzny Gminy. Niższy niż w grupie porównawczej (choć co ważne dodatni) jest także współczynnik migracji.

3

**Działalność Wójta
w 2018 roku**

REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

Istotną część zadań Wójta w 2018 roku związana była z realizacją i wdrożeniem działań zaplanowanych w licznych dokumentach o charakterze programowym i strategicznym. Spośród wielu uchwał Rady Gminy stanowiących o kierunkach realizacji lokalnych polityk, programów i strategii, w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na strategię rozwoju lokalnego, która określa najważniejsze zamierzenia i cele gminy w długim okresie. Misją rozwoju Gminy Raszyn określoną w Strategii Rozwoju do 2020 roku jest:

Kształtowanie Gminy Raszyn jako miejsca: przyjaznego mieszkańcom, przedsiębiorcom i przyjeźdźnym, budującego aktywne społeczeństwo obywatelskie, dbającego o środowisko przyrodnicze, wykorzystującego położenie geograficzne i historię regionu.

Odnosząc się do powyższej misji, Gmina Raszyn posiada sześć głównych kierunków i priorytetowych obszarów działania, zdefiniowanych jako cele strategiczne.

- Cel 1:** Wzrost jakości życia oraz aktywności mieszkańców Raszyna wraz z odzyskaniem tożsamości regionalnej
- Cel 2:** Dostosowanie infrastruktury społecznej Gminy do oczekiwań mieszkańców, a w szczególności młodzieży
- Cel 3:** Wdrożenie europejskich norm rozwoju zrównoważonego (ekorozwoju) w Gminie
- Cel 4:** Eliminowanie uciążliwości komunikacyjnych na terenie gminy
- Cel 5:** Poprawa stanu infrastruktury technicznej na terenie Gminy dla rozwoju przedsiębiorczości, osadnictwa i rekreacji
- Cel 6:** Promocja wizerunku Gminy ukazująca jej atrakcje kulturowe i historyczne

W związku z powyższymi celami, polegającymi na wykonywaniu zadań własnych Gmina Raszyn w 2018 roku realizowała **18 dokumentów strategicznych i programów**. Najwięcej z nich dotyczyło pomocy społecznej, następnie ochrony środowiska i gospodarki komunalnej. Szczegółowe informacje o politykach, programach i strategiach realizowanych przez Gminę Raszyn w 2018 roku wymieniono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Polityki, programy, strategie realizowane przez Gminę Raszyn w 2018 roku

L.P.	Nazwa dokumentu	Obszar
1	Strategia Rozwoju Gminy Raszyn do 2020 roku	ogólny
2	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Raszyn z 2014 roku	planowania przestrzenne
3	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Raszyn na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022	ochrona środowiska
4	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Raszyn z 2016 roku	ochrona środowiska
5	Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Raszyn z 2018 roku	ochrona środowiska
6	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Raszyn na lata 2014-2018 z perspektywą do roku 2032	ochrona środowiska
7	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Raszyn na lata 2016-2023 - Integracja Społeczna i Terytorialna	rewitalizacja
8	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raszyn na lata 2012-2025	pomoc społeczna
9	Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Raszyn na lata 2016-2022	pomoc społeczna
10	Program Osłony Dożywiania Dzieci i Młodzieży w Gminie Raszyn na 2018 rok	pomoc społeczna
11	Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Raszyn na lata 2016-2020	pomoc społeczna
12	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Raszyn w 2018 roku	pomoc społeczna
13	Program współpracy Gminy Raszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2016 poz. 1817 z późn. zm.) na rok 2018	pomoc społeczna
14	Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raszyn na 2018 rok	ochrona zdrowia
15	Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Raszyn na rok 2018	ochrona zdrowia
16	Plan Gospodarki Odpadami dla Gminie Raszyn z 2007 roku	gospodarka komunalna
17	Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Raszyn na lata 2014-2018	gospodarka komunalna
18	Plan Wykorzystania Gminnego Zasobu Nieruchomości na okres od 01.08.2018 r. do 31.07.2021 r.	gospodarka komunalna

Źródło: opracowanie własne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obowiązujące Studium zostało przyjęte uchwałą nr LX/590/14 Rady Gminy Raszyn z dnia 21 października 2014 roku. W 2018 roku podjęto uchwałę w sprawie oceny jego aktualności, która wykazała, że Studium Gminy Raszyn jest w aktualne pod względem prawnym, choć zaznaczono, że w przypadku dokonywania zmian Studium w przyszłości, konieczne będzie uwzględnienie brakujących uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego co najmniej w odniesieniu do obszarów objętych zmianą.

Ustalenia Studium są również wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Spośród działań zasługujących na uwagę należy wskazać, że **w 2018 roku Gmina Raszyn uchwaliła siedem nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, które przyczynią się do poprawy stanu zagospodarowania przestrzennego Gminy. Dotyczą one rejonu wsi: Podolszyn Nowy, Łady, Janki, Raszyn 01, Dawidy, Jaworowa i Falenty Nowe. Dodatkowo przystąpiono do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów położonych we wsi Jaworowa w rejonie po północnej stronie ul. Warszawskiej.

Zadania w obszarze **ochrony środowiska** realizowane były w oparciu o cztery programy. Nadrzędnym dokumentem strategicznym w zakresie ochrony środowiska w Gminie jest Program ochrony środowiska dla Gminy Raszyn na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022. Do jego priorytetów zaliczono m.in. zachowanie zasobów wodnych, zasobów przyrody, zasobów powierzchni ziemi, ochronę zasobów powietrza, ochronę przed hałasem, czy rozwój gospodarki odpadami. W ramach ochrony zasobów powietrza podejmowane są działania zgodne z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Raszyn z 2016 roku oraz przyjętym w 2018 roku Programem Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Raszyn (PONE) polegającym na wymianie starych kotłów, pieców węglowych na nowoczesne kotły węglowe, retortowe, gazowe, ogrzewanie elektryczne lub zastosowanie alternatywnych źródeł energii. W Gminie Raszyn funkcjonuje również Program usuwania wyrobów zawierających azbest, w ramach którego wydatkowano prawie 5 tys. zł. Dodatkowo Wójt Gminy w celu ochrony środowiska realizował zadania i inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami opisanych w dalszej części raportu.

W 2018 roku Wójt realizował również **Gminny Program Rewitalizacji Gminy Raszyn na lata 2016-2023 - Integracja Społeczna i Terytorialna**. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w nim zawarte obejmują działania mające na celu zapobieganiu wykluczeniu społecznemu oraz rozwiązywaniu problemów społecznych nawiązujących do programów profilaktycznych i strategicznych w obszarze pomocy społecznej i ochrony zdrowia, tj.:

1. Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Raszyn na rok 2018;
2. Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raszyn na 2018 rok;
3. Programu Osłonowego Dożywiania Dzieci i Młodzieży w Gminie Raszyn na 2018 rok;
4. Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Raszyn na lata 2016-2020;
5. Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Raszyn na lata 2016-2022;
6. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raszyn na lata 2012-2025.

Do głównych zadań realizowanych w 2018 roku w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji należała budowa Wielofunkcyjnej Hali Sportowej przy GOS w Raszynie jako miejsca organizacji zajęć dedykowanych dla młodzieży (w 2018 roku nakłady wyniosły ponad 11,3 mln zł) oraz stworzenie projektu ciągu pieszo-rowerowego po zachodniej stronie Al. Krakowskiej w ramach poprawy funkcjonalności przestrzennej tego obszaru.

Odnosząc się zaś do dokumentów programowych i strategicznych w zakresie pomocy społecznej, podstawową oznaką ich realizacji w 2018 roku było zabezpieczenie w budżecie, a następnie wykonanie środków na:

1. opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej w kwocie 506,1 tys. zł;
2. dodatki mieszkaniowe w kwocie 33 tys. zł;
3. pomoc w zakresie dożywiania w kwocie 151,2 tys. zł;
4. zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze w kwocie 196,6 tys. zł;
5. zasiłki stałe w kwocie 240 tys. zł;
6. schronisko dla zwierząt w kwocie 20,4 tys. zł.

Ważnym obszarem przekładającym się na sytuację mieszkańców Gminy są działania podejmowane w związku z realizacją programów z zakresu ochrony zdrowia. Wydatki poniesione na ten cel w 2018 roku dotyczyły przede wszystkim realizacji zadań określonych w **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii** w kwocie 581,6 tys. zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz 80,7 tys. zł na zwalczanie narkomanii.

Odnosząc się natomiast do zadań z zakresu gospodarki komunalnej, Gmina realizowała działania wynikające przede wszystkim z Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, a także **Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Raszyn na lata 2014-2018 oraz Planu Wykorzystania Gminnego Zasobu Nieruchomości na okres od 01.08.2018 r. do 31.07.2021 r.** Wydatki w zakresie gospodarki mieszkaniowej dotyczyły udostępniania map, odpisów z ksiąg wieczystych, zakupu materiałów i wyposażenia, czy odszkodowań za grunty przejęte pod drogi wypłacane na rzecz osób fizycznych. Ponadto w ramach wydatków majątkowych dokonano nabycia gruntów na kwotę prawie 27,7 tys. zł (grunty położone w Laszczkach o pow. 0,5139 ha, w Podolszynie Nowym o pow. 0,2943 ha i w Sękocinie Starym o pow. 0,1818 ha oraz w Dawidach Bankowych o pow. 0,3116 ha i Jaworowej o pow. 0,1708ha). Dodatkowo opracowano projekt i wykonano przyłącze wodociągowe i sanitarne do gminnego budynku mieszkalnego przy ul. Młynarskiej w Raszynie.

Powyższa część przedstawia podsumowanie najważniejszych zadań wykonywanych w 2018 r. przez Gminę Raszyn w związku z realizacją lokalnych polityk, programów i strategii. W dalszej części dokumentu przybliżone zostanie wykonywanie uchwał Rady Gminy a także charakterystyka najważniejszych działań podjętych w 2018 roku związanych z realizacją przedstawionych powyższych dokumentów.

WYKONYWANIE UCHWAŁ RADY GMINY

Ustawa o samorządzie gminnym w art. 30 ust. 1 nakłada na Wójta **obowiązek wykonywania uchwał Rady Gminy**. Zadanie to sprowadza się nie tylko do kwestii formalnych, ale obejmuje również **szereg innych czynności** takich jak przygotowanie projektu uchwały, publikacja na stronie biuletynu informacji publicznej lub w

dzienniku urzędowym wojewody, określenie sposobu wykonywania uchwały a także zadbanie o zapewnienie zgodnego z prawem przebiegu wykonywania uchwał.

W 2018 roku Rada Gminy Raszyn podjęła 145 uchwał. Poniższa tabela przedstawia uchwały w podziale na konkretne obszary.

Tabela 2. Uchwały podjęte przez Radę Gminy w 2018 roku w podziale na obszary

Obszar	Liczba uchwał
Organizacja Gminy i Urzędu	37
Finanse	33
Zagospodarowanie przestrzenne	16
Zarządzanie majątkiem	11
Infrastruktura drogowa	10
Pomoc społeczna	7
Sport i turystyka	6
Transport publiczny	6
Oświata	5
Ochrona zdrowia	3
Bezpieczeństwo publiczne	3
Kultura i dziedzictwo narodowe	2
Gospodarka wodociągowa i kanalizacyjna	2
Inne	1
Ochrona środowiska	1
Utrzymanie czystości i system odbioru odpadów	1
Związki i stowarzyszenia	1
Suma	145

Zródło: opracowanie własne.

Najwięcej podjętych uchwał dotyczyło organizacji Gminy i Urzędu oraz finansów. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na aspekty związane z realizacją zapisów poszczególnych uchwał. W związku z wyborami samorządowymi, które odbyły się w 2018 roku najwięcej uchwał podjęto w obszarze organizacji Gminy i Urzędu. Na ich mocy wybrano Przewodniczącego oraz Wiceprzewodniczącego Rady Gminy, ustalono wynagrodzenie Wójta, zmieniono Statut Gminy oraz dokonano podziału Gminy Raszyn na okręgi wyborcze.

Sprawy finansowe obejmują wykonywanie budżetu, który został przyjęty na podstawie uchwały nr XLVII/436/17 Rady Gminy Raszyn z dnia 28 grudnia 2017 roku. W trakcie roku 2018 budżet był sukcesywnie realizowany, co przejawia się m.in. w opracowaniu i publikacji kwartalnych sprawozdań z wykonania budżetu (Rb-27s, Rb28s, Rb-NDS, Rb-N i Rb-Z). Podsumowanie realizacji całego budżetu stanowi Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Raszyn za 2018 rok., które stanowi załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 40/2019 Wójta Gminy Raszyn z dnia 28 marca 2019 roku. W obszarze planowania przestrzennego Rada Gminy uchwałała

głównie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz dokonano oceny aktualności obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Istotna część działalności Wójta w obszarze realizacji zadań własnych gminy odbywa się poprzez **wydawanie zarządzeń**. W 2018 roku Wójt Gminy Raszyn wydał 241 zarządzeń. Poniższa tabela przedstawia zarządzenia w podziale na konkretne obszary.

Tabela 3. Zarządzenia wydane przez Wójta Gminy w 2018 roku w podziale na obszary

Obszar	Liczba zarządzeń
Zarządzenia majątkiem	48
Oświata	41
Finanse	40
Organizacja Gminy i Urzędu	31
Infrastruktura drogowa	23
Sport i turystyka	15
Gospodarka wodociągowa i kanalizacyjna	14
Ochrona zdrowia	14
Kultura i dziedzictwo narodowe	7
Utrzymanie czystości i system odbioru odpadów	4
Pomoc społeczna	3
Gospodarka mieszkaniowa	2
Suma	242

Źródło: opracowanie własne.

Najwięcej zarządzeń wydano w związku z zarządzaniem majątkiem Gminy. W przeważającej części dotyczyły one rezygnacji z prawa pierwokupu nieruchomości oraz powoływania komisji do przeprowadzenia przetargu na sprzedaż nieruchomości.

Znaczna liczba zarządzeń odnosiła się również do oświaty i finansów Gminy. W obszarze oświaty ustalono podstawową kwotę dotacji dla niepublicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz powoływano Komisje Egzaminacyjne dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego.

Zarządzenia odnoszące się do finansów dotyczyły głównie zmian w budżecie Gminy oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Ponadto Wójt jako organ wykonawczy Gminy realizował również zadania własne określone w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, których charakterystyka znajduje się w dalszej części raportu.

REALIZACJA FUNDUSZU SOŁECKIEGO

W ramach podsumowania działalności Wójta, ustawa o samorządzie gminnym wymaga odniesienia się do realizacji Budżetu Obywatelskiego. Jednakże w roku 2018 Gmina Raszyn nie podjęła uchwały w sprawie wydzielenia Budżetu Obywatelskiego i tym samym nie wydatkowano jakichkolwiek środków na ten cel.

Gmina Raszyn w 2018 roku działania związane z wydatkowaniem środków na przedsięwzięcia proponowane bezpośrednio przez mieszkańców realizowała poprzez wyodrębnienie w budżecie środków stanowiących fundusz sołecki.

W 2018 roku w ramach funduszu sołeckiego zaplanowano wydatki na poziomie ponad 730 tys. zł., z czego wydatki bieżące na poziomie 478 590,13 zł, natomiast wydatki majątkowe 251 923,11 zł. Ostatecznie w ramach funduszu sołeckiego wydano środki w kwocie ponad 474 tys. zł., z czego 417 148,56 zł. to wydatki bieżące, zaś 57 344,19 zł. stanowiły wydatki majątkowe.

Poniższa tabela przedstawia wydatki planowane i wykonane w podziale na sołectwa i osiedla.

Tabela 4. Wykonane i planowane wydatki w ramach funduszu sołeckiego w podziale na sołectwa i osiedla

Sołectwo	Planowana kwota	Wykonana kwota
Dawidy	29 785,31	12 658,97
Dawidy Bankowe	46 906,00	29 943,99
Osiedle Falenty	46 249,32	30 896,35
Falenty Duże	13 058,00	7 000,00
Falenty Nowe	32 665,52	24 531,77
Janki	31 906,00	24 427,65
Jaworowa I	34 147,57	4 986,06
Jaworowa II	21 295,32	15 946,51
Laszczki	25 000,00	22 644,14
Łady	20 920,08	11 056,98
Nowe Grocholice	46 906,00	28 395,00
Podolszyn Nowy	22 374,16	8 687,08
Puchały	20 873,17	17 915,39
Raszyn I	46 906,00	23 940,23
Raszyn II	46 906,00	26 414,37
Osiedle Rybie I	46 906,00	21 936,26
Osiedle Rybie II	46 906,00	29 373,30
Osiedle Rybie III	46 906,00	38 061,90
Sękocin Nowy	26 173,55	24 971,00

Sękocin Stary	37 524,80	35 964,99
Słomin	22 421,07	19 398,00
Wypędy	17 777,37	15 342,81
Suma	730 513,24	474 492,75

Źródło: opracowanie własne.

Ostatecznie planowane wydatki zostały wykonane w 64,95%, z czego wydatki bieżące wykonano w 87,25%, zaś majątkowe w 22,76%.

Poniższa tabela przedstawia najistotniejsze wydatki dokonane przez poszczególne osiedla i sołectwa.

Tabela 5. Najistotniejsze wydatki wykonane w ramach funduszu sołectkiego w 2018r

Sołectwo	Działanie	Wydana kwota
Dawidy	Zakup biletów do teatru dla mieszkańców	5 982,20
Dawidy Bankowe	Zakup zestawu zabawowego na plac zabaw	15 744,00
Osiedle Falenty	Zakup materiałów i wyposażenia dla OSP Falenty	10 949,00
Falenty Duże	Zakup biletów do kina dla mieszkańców	4 000,00
Falenty Nowe	Szkolenie w zakresie uprawy i ochrony roślin	12 100,00
Janki	Projekt, przygotowanie terenu i częściowe wyposażenie placu zabaw	14 100,20
Jaworowa I	Zakup usług dla Klubu Seniora w Jaworowej	2 000,00
Jaworowa II	Zakup wyposażenia na plac zabaw przy Ognisku Wychowawczym	9 704,27
Laszczki	Oświetlenie latarniowe przy ul. Leszczynowej	8 750,85
Łady	Zakup namiotów z napisami "Sołectwo Łady"	2 999,99
Nowe Grocholice	Wyjazd szkoleniowy dot. Działań samorządowych i administracyjnych w gminie	11 400,00
Podolszyn Nowy	Remont ul. Bursztynowej	8 687,08
Puchały	Zakup biletów do teatru dla mieszkańców	5 817,00
Raszyn I	Usługa transportowa dla Klubu Seniora w Raszynie	5 000,00
Raszyn II	Dofinansowanie modernizacji placu zabaw przy SP	7 000,00
Osiedle Rybie I	Doposażenie Świetlicy Środowiskowej	4 981,61
Osiedle Rybie II	Impreza promocyjna osiedla Rybie	5 000,00
Osiedle Rybie III	Impreza promocyjna osiedla Rybie	8 990,00
Sękocin Nowy	Usługa transportowa dla Klubu Seniora w Raszynie	5 500,00
Sękocin Stary	Szkolenie w zakresie uprawy warzyw ekologicznych oraz projektowanie ogródków przydomowych	9 500,00
Słomin	Wydanie publikacji dot. Historii Ziemi Sękocińskiej oraz okolic	5 296,00
Wypędy	Szkolenie w zakresie uprawy i ochrony roślin	15 173,00

Źródło: opracowanie własne.

Najwięcej jednostek postanowiło spożytkować fundusz, aby zaktywizować lokalną społeczność. Odbywało się to poprzez zakup biletów do kin i teatrów, organizację

impres i organizowanie szkoleń. Część jednostek postanowiła przeznaczyć środki na modernizację infrastruktury drogowej oraz pomoc dla jednostek działających na terenie Gminy.

WYKONYWANIE ZADAŃ WŁASNYCH

OŚWIATA

Na terenie Gminy Raszyn w 2018 roku funkcjonowały 3 szkoły podstawowe, w tym jedna z oddziałami gimnazjalnymi oraz 6 przedszkoli, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 6. Szkoły i przedszkola w Gminie Raszyn w roku szkolnym 2017/2018

Nazwa jednostki budżetowej	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli**
Stan w roku szkolnym 2017/2018			
Szkoła Podstawowa w Raszynie	48	1 044	137
Oddziały Gimnazjalne w Szkole Podstawowej w Raszynie	15	329	
Szkoła Podstawowa w Ładach	18	352	39
Szkoła Podstawowa w Sękocinie	15	324	38
Przedszkole nr 1 „Pod Topolą” w Raszynie	4	87	25
Przedszkole nr 2 „W Stumilowym Lesie” w Raszynie	7	161	20
Przedszkole nr 3 „Wyspa skarbów” w Raszynie	8	200	18
Przedszkole Falenty	3	66	8
Przedszkole Sękocin	2	44	6
Bajkowe Przedszkole w Dawidach	3	61	9

*placówki oświatowe prowadzone przez Gminę funkcjonowały w 11 lokalizacjach, w tym Szkoła Podstawowa w Raszynie w 2 lokalizacjach oraz Przedszkole nr 2 „W Stumilowym Lesie” w Raszynie w 2 lokalizacjach

**pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni

Źródło: opracowanie własne.

W roku szkolnym 2018/2019 utworzony został 9 oddział Przedszkola nr 3 „Wyspa skarbów” w Raszynie, w związku z czym zaistniała konieczność adaptacji pomieszczenia na nowo powstały oddział. Wydatki w tym zakresie opiewały na wartość 55,4 tys. zł.

Wysoki poziom nauczania w Gminie, potwierdzają wyniki uczniów. W 2018 roku wyniki uczniów kończących gimnazja kształtowały się na znacząco wyższym poziomie niż w kraju

Tabela 7. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego (%)

Obszar	Historia wos	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język an- gielski*	Język nie- miecki*	Język rosyj- ski
Gmina	61,41	71,19	60,73	61,41	77,47	63,00	51,50
Powiat	64	73	62	59	78	68	56
Kraj	59	68	56	52	68	52	48

*poziom podstawowy

Źródło: opracowanie własne.

W 2018 roku poniesione zostały znaczące nakłady inwestycyjne w zakresie oświaty. Stanowiły one ponad ¼ wszystkich wydatków majątkowych.

Tabela 8. Inwestycje w oświacie w 2018 roku (w zł)

Nazwa inwestycji	Wartość
Rozbudowa Szkoły Podstawowej Łady	14 888 089,86
Zakup maszyny czyszczącej przez Szkołę Podstawową Łady	34 896,69
Modernizacja placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Raszynie	14 500,00
Zakup urządzenia do stymulacji neurosensorycznej oraz altany sensorycznej przez Przedszkole nr 1 w Raszynie	24 354,50
RAZEM	14 961 841,05

Źródło: opracowanie własne.

Warto również dodać, iż na terenie Szkoły Podstawowej w Ładach wybudowana została hala sportowa. Na jej wybudowanie w 2018 roku poniesiono nakłady o wartości 3,6 mln zł, z czego ponad 33% wartości nakładów pozyskane zostało od Ministerstwa Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz salę widowiskową za kwotę 800 tys. zł, z czego 400 tys. zł (50% nakładów) pozyskano od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna stanowi bardzo ważny obszar związany z funkcjonowaniem Gminy, gdyż działania realizowane w tym zakresie wywierają bezpośredni wpływ na

jakość życia mieszkańców. Przedsięwzięcia dotyczące pomocy społecznej, podejmowane przez Gminę, obejmują zarówno wsparcie materialne, jak i rzeczowe oraz usługi.

Wskazane powyżej zadania wynikają z ustawy o pomocy społecznej, ale także innych aktów prawnych, m.in. ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, a także uchwał Rady Gminy. Warto podkreślić, iż za wykonywanie tych zadań odpowiada w znacznej części Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który w 2018 roku podejmował różnorodne czynności zmierzające do zapewnienia pomocy mieszkańcom. Z pomocy, udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, skorzystały w ubiegłym roku 323 rodziny, w skład których wchodziło 586 osób. Największą liczbę rodzin objętych pomocą stanowili mieszkańcy wsi Rybie (100 rodzin).

Jedną z czynności realizowanych w 2018 roku było udzielenie wsparcia finansowego, przyznawane osobom i rodzinom, które nie przekroczyły wskazane w poniżej tabeli kryterium dochodowego.

Tabela 9. Kryterium dochodowe prawa do świadczeń pieniężnych

Podmiot otrzymujący pomoc	Warunek	01.01.2018-30.09.2018 roku	01.10.2018-31.12.2018 roku
Osoba samotnie gospodarująca	Kryterium dochodowe podmiotu	634	701
Osoba w rodzinie		514	528
Rodzina		Dochód nie mógł przekroczyć sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie	

Źródło: opracowanie własne.

W związku z tym, iż spełnienie kryterium dochodowego, nie było wystarczającą podstawą do przyznania wsparcia finansowego, należało jeszcze spełnić przesłankę określoną w art. 7 pkt 2 – 15 ustawy o pomocy społecznej. Po uwzględnieniu kryterium dochodowego oraz powodów zawartych w ustawie, udzielono wsparcia z przyczyn wskazanych w poniższej tabeli. Najczęstszą podstawą objęcia pomocą społeczną w Gminie Raszyn w 2018 roku była długotrwała i ciężka choroba.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin*
Długotrwała lub ciężka choroba	183
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	114**
Ubóstwo	110
Niepełnosprawność	95
Bezrobocie	40
Potrzeba ochrony macierzyństwa	26
Alkoholizm	12
Bezdomność	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3
Przemoc w rodzinie	1

*powodem przyznania pomocy mogło być równoczesne spełnienie kilku przesłanek

**w tym 40 rodzin niepełnych oraz 10 rodzin wielodzietnych

Źródło: opracowanie własne.

W ramach zadań własnych i zleconych realizowanych przez Gminę ustala się prawo do świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Świadczenia pieniężne mogą polegać m.in. na przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków, a świadczenia niepieniężne wykonuje się m.in. poprzez organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym, specjalistycznych w miejscu zamieszkania oraz pobyt w domu pomocy społecznej. Pierwszy rodzaj zasiłków stanowią zasiłki celowe, przyznawane w celu zaspokojenia konkretnej potrzeby bytowej. W 2018 roku wypłacono zasiłków celowych 311 osobom w rodzinach. Druga grupa zasiłków to zasiłki okresowe, wypłacane np. z uwagi na bezrobocie. W ubiegłym roku przyznano 16 zasiłków okresowych dla 30 osób. Trzecia kategoria zasiłków dotyczy zasiłków stałych, polegających na udzielaniu pomocy dla osób niezdolnych do pracy ze względu na niepełnosprawność lub wiek, którymi objęto w ubiegłym roku 45 rodzin. Szczegółowy wykaz osób korzystających z pomocy w tym zakresie wraz z wydatkowaną kwotą ujęto w tabeli.

Tabela 11. Rodzaje zasiłków wraz z wydatkowaną kwotą

Rodzaj zasiłku	Kwota
Zasiłki celowe	172 359,68
Zasiłki okresowe	24224,52*
Zasiłki stałe	239 966,81**

* w tym z dotacji 19 885,86 zł

** całość wypłat została sfinansowana z dotacji budżetu państwa

Źródło: opracowanie własne.

Innym działaniem Gminy zasługującym na uwagę była realizacja programu z zakresu dożywiania, z którego skorzystało 70 rodzin, 101 dzieci i 19 osób dorosłych. Dodatkowo w ramach przyjętego przez Radę Gminy Raszyn Programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na 2018 rok, świadczeniem w formie posiłku, w sytuacji, w której dziecko wykazuje chęć zjedzenia posiłku bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej objęto 18 dzieci, którym sfinansowano 1135 posiłków. Dzieciom i młodzieży wdawano posiłki w szkołach, natomiast pozostałe osoby obierały je osobiście lub dowożono im do miejsca zamieszkania. Podsumowując, koszt programu dożywiania w ubiegłym roku wyniósł ponad 151,2 tys., w tym około 63,1 tys. zł stanowiła dotacja z budżetu państwa.

Co więcej, Gmina udzieliła również pomocy 1 osobie bezdomnej, poprzez sfinansowanie pobytu w schronisku, który wyniósł 2130 zł.

Bardzo istotne przedsięwzięcie z zakresu pomocy społecznej dotyczyło usług opiekuńczych, uwzględniających pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, czynności gospodarczych w obrębie mieszkania, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną. W tym celu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnił w 2018 roku trzy opiekunki na podstawie umowy o pracę oraz dwie realizujące usługi na podstawie umowy zlecenia. Łączny koszt przeznaczony na wykonanie tego zadania wyniósł ponad 150 tys. zł. Świadczenia w tym zakresie zostały wykonane na rzecz 35 osób, przy czym łączny wymiar godzin wyniósł 4976. Odpłatność za usługi w tym zakresie poniosło 30 osób, zgodnie z regulacjami zawartymi w Uchwale Rady Gminy Raszyn Nr XLV/780/10 z dnia 29 kwietnia 2010 roku. Na tej podstawie do budżetu Gminy na rachunek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ubiegłym roku przekazano kwotę wynoszącą ponad 23,8 tys. zł. Co więcej, Gmina realizowała także zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej uwzględniające specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z którego skorzystało 1 dziecko autystyczne w wieku do trzeciego roku życia, a koszt wskazanego powyżej zadania wyniósł 575 zł.

Niemniej ważnym obowiązkiem Gminy jest, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu. Wsparciem w tym zakresie objęto 19 mieszkańców Gminy, natomiast roczna odpłatność ponoszona przez Gminę za pobyt w domu pomocy społecznej uwzględniała wydatki w kwocie około 502,1 tys. zł, przy uwzględnieniu odpłatności od rodzin w wysokości 2 tys. zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej angażował się również we współpracę z 11 wolontariuszami w oparciu o porozumienie na wykonywanie świadczeń wolontarystycznych w ramach programu Raszyńskiego Centrum Wolontariatu. Ponadto w 2018 roku zorganizowano prace społecznie użyteczne na terenie jednostek organizacyjnych Gminy Raszyn, wykonywane w ramach zatrudnienia wspieranego, które jest przeznaczone dla osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pruszkowie i jednocześnie korzystających z pomocy Ośrodka. W inicjatywie wzięły udział 4 osoby, a najczęstszą pracą wykonywaną w tym zakresie był pracownik gospodarczy. Całkowity koszt tego przedsięwzięcia wyniósł około 7090 zł. Mieszkańcy Gminy Raszyn mogli również skorzystać z pomocy żywnościowej, dzięki umowie zawartej między Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich „Arka” a Bankiem Żywności SOS Warszawa z siedzibą w Regulach. We współpracy uczestniczyli również Parafia Św. Szczepana w Raszynie oraz Urząd Gminy Raszyn. Przedsięwzięcie realizowano w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa - współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Skierowanie do otrzymania pomocy wydawane było przez pracowników socjalnych po spełnieniu warunków związanych z wymaganą wysokością dochodu, a także powodów takich jak m.in. ubóstwo lub bezdomność.

Tabela 12. Kryterium dochodowe uczestnictwa w Programie

Podmiot otrzymujący pomoc	Warunek	01.01.2018-30.09.2018 roku	01.10.2018-31.12.2018 roku
Osoba samotnie gospodarująca	Kryterium dochodowe podmiotu	1268	1402
Osoba w rodzinie		1028	1056

Źródło: opracowanie własne.

Dodatkowo, w ramach zadań zleconych, mieszkańcy mogli otrzymać Kartę Dużej Rodziny, dzięki którym otrzymują uprawnienie do korzystania z różnych ulg i zniżek za usługi podmiotów publicznych i komercyjnych, które podpisały umowę z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Informacja o podmiotach i udzielonych przez nie zniżkach znajduje się na stronie internetowej www.rodzina.gov.pl. W 2018 roku liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną Kartę wynosiła 303.

Oprócz powyższego, bardzo istotna była realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, wychowawczych i funduszu alimentacyjnego. Wykaz wybranych świadczeń rodzinnych wypłacanych całorocznie w wymiarze średniomiesięcznym oraz świadczenia związane z niepełnosprawnością wraz z wydatkowaną kwotą przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13. Wybrane świadczenia rodzinne oraz świadczenia związane z niepełnosprawnością

Rodzaj zasiłku	Liczba osób uprawnionych do skorzystania z pomocy	Kwota
Zasiłki rodzinne	665	927 895
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	28	135 160
Dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka	29	69 089
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego	50	65 040
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	77	87495
Zasiłek pielęgnacyjny	312	593 133
Świadczenie pielęgnacyjne	79	1 402 941
Specjalny zasiłek opiekuńczy	6	38 640
Zasiłek dla opiekuna	2	12 880

Źródło: opracowanie własne.

Pomoc w formie świadczeń rodzinnych uwzględniała także świadczenia przeznaczone dla rodziców, takie jak jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia rodzicielskie oraz świadczenia rodzinne „złotówka za złotówkę”, na które przeznaczono w minionym roku środki w wysokości około 410 tys. zł.

W zakresie pomocy dla osób uprawnionych do alimentów wypłacono świadczenia, na które przeznaczono prawie 478,2 tys. zł. Co więcej, następnymi zadaniami zleconymi były świadczenie wychowawcze, z którego skorzystało 2096 dzieci oraz rządowy program „Dobry start” dla 2842 dzieci, które łącznie kosztowały ponad 13,96 mln zł. W 2018 roku uczniowie skorzystali także ze wsparcia związanego ze stypendium szkolnym i zasiłkiem szkolnym w kwocie około 36,4 tys. zł, przy czym dotacja z budżetu państwa wyniosła prawie 6,7 tys. zł.

Gmina realizowała również zadania z zakresu dodatków mieszkaniowych jako zadanie własne i energetycznych w ramach zadań zleconych. Wydatki przeznaczone na ich wykonanie wyniosły blisko 33 tys. zł.

Mając na uwadze opisane powyżej przedsięwzięcia warto wskazać, iż budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raszynie, uwzględniający środki na zadania własne oraz zadania zlecone, obejmował kwotę ponad 21,6 mln zł. W ramach analizy wydatków należy uwzględnić dotację z budżetu państwa w wysokości około 19,5 mln zł, co stanowiło 90 % budżetu Ośrodka.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w zakresie pomocy społecznej znajduje się w sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raszynie za 2018 rok.

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Działalność Gminy w zakresie realizacji zadań związanych organizacją ruchu dotyczy przede wszystkim budowy oraz utrzymania gminnych dróg, ulic, mostów i placów. Na terenie Gminy występują 4 kategorie dróg (krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne).

Zgodnie z przedstawioną w części II Raportu analizą podstawowych wskaźników charakteryzujących stan Gminy na początek 2018 roku, sytuacja w obszarze infrastruktury drogowej charakteryzowała się wyższym poziomem realizacji zadań opisywanych w ramach niniejszego podrozdziału, niż w innych podobnych gminach. Wpływ na to miały w szczególności regularnie ponoszone wydatki inwestycyjne na modernizację i rozwój sieci drogowej, których średnia wartość w ostatnich latach sięgała 5 mln zł rocznie. Ponadto w ciągu ostatnich ośmiu lat, Władze Gminy przeznaczyły na lokalne inwestycje drogowe ponad 44 mln zł. Analiza podstawowych wskaźników, wskazuje że w porównaniu do podobnych gmin (grupa porównawcza) oraz gmin z obszaru powiatu, województwa i kraju, sytuacja Raszyna w poprzednich latach cechowała się zapewnieniem wyższego poziomu finansowania inwestycji samorządowych, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wg stanu na początek 2018 roku

Raszyn	Grupa porównawcza	Powiat	Województwo	Kraj
28,1%	18,4%	23,0%	14,6%	13,8%

Źródło: opracowanie własne.

W trakcie 2018 roku udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wzrósł do 37,3%, co pozwoliło nie tylko na kontynuację dotychczasowej działalności, ale przyczyniło się również do wyższych nakładów na modernizację dróg, wykonanie oświetlenia ulicznego oraz rozwój ścieżek rowerowych na terenie Gminy.

Na skutek wykonywania przedsięwzięć określonych w załączniku nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej oraz realizacji zapisów uchwały budżetowej, wartość wydatków na inwestycje w drogi na terenie Gminy wyniosła ponad 13 mln zł.

Ponadto w trakcie 2018 roku przeprowadzono kilkanaście postępowań przetargowych na wybór wykonawców inwestycji drogowych oraz odpowiedzialnych za prowadzenie remontów dróg. Przeprowadzenie postępowań przetargowych służyło zapewnieniu wykonania zadań własnych związanych organizacją ruchu oraz utrzymaniem dróg gminnych. Dzięki temu, Gmina mogła realizować zadania związane zarówno z procesem inwestycyjnym, obejmującym wybudowanie infrastruktury drogowej, jak i zadania bieżące dotyczące wykonywania remontów i dbania o odpowiedni stan infrastruktury drogowej.

Najważniejsze inwestycje w infrastrukturę drogową, finansowane z budżetu Gminy przedstawiono w ramach poniższego schematu.

DROGI POWIATOWE

- Projekt i wykonanie chodnika po zach.str. ul.Mszczonowskiej w Jankach od wiaduktu do ul. Przelotowej

DROGI GMINNE

- Przebudowa ul. Piaskowej
- Przebudowa ul. Spacerowej
- Przebudowa ul. Ukośnej
- Przebudowa ul. Wspólnej
- Przebudowa ul. Kolibra
- Chodnik w ciągu ul. Opackiego
- Projekty i budowa zintegrowanych tras rowerowych w Gminie Raszyn w ramach ZIT
- Wykonanie oświetlenia ulicznego na kilkunastu ulicach, m. in.: Owocowa, Szybowcowa, Widok

Ze względu na wysoką wartość nakładów, sięgającą 6,2 mln zł, szczególną uwagę należy zwrócić na przebudowy ulic: Spacerowej, Ukośnej oraz Wspólnej. Co ważne, inwestycje te korzystały ze wsparcia „Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej”. Łączna wartość dotacji udzielonych z budżetu państwa przekroczyła kwotę 2,5 mln zł. Zewnętrzne wsparcie obejmowało również budowę systemu dróg rowerowych, którą zrealizowano w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Zadanie wykonano w związku z projektem pod nazwą „Budowa zintegrowanej sieci tras rowerowych w Gminie Raszyn”. Budowa nowych dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą zwiększy popularność rowerów jako środka transportu wśród mieszkańców regionu.

Podobnie jak we wcześniejszych latach, w trakcie 2018 roku Gmina odpowiadała za bieżące utrzymanie blisko 170 kilometrów dróg gminnych. Podstawowe działania w tym obszarze polegały na:

1. wykonaniu remontów bieżących nawierzchni jezdni i chodników;
2. wyrównaniu lub wzmocnieniu istniejących podbudów i nawierzchni;
3. wykonaniu remontów chodników i innych urządzeń znajdujących się w obrębie pasa drogowego;
4. utrzymaniu oznakowania pionowego oraz odnowie oznakowania poziomego;
5. zimowym utrzymaniu dróg.

Efektami działań realizowanych przez Gminę w 2018 roku przede wszystkim była poprawa jakości dróg gminnych. W głównej mierze wynikała ona z działań dotyczących zarówno przygotowania inwestycji, jak ich realizacji. Istotną część prac obejmowała również bieżące utrzymanie dróg. Najważniejsze inwestycje dotyczyły modernizacji ulic oraz stworzenia infrastruktury dla rowerzystów, co finalnie powinno się przełożyć na zwiększenie spójności komunikacyjnej ze Stolicą oraz okolicznymi gminami, a także rozwój i promocję transportu rowerowego.

GOSPODARKA WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Podsumowując stan Gminy w roku 2018 należy zwrócić uwagę na działania podejmowane przez Wójta w zakresie gospodarki wodociągowej i kanalizacyjnej. Zadaniem związanym ze świadczeniem usług wodociągowo-kanalizacyjnych na terenie Gminy Raszyn zajmuje się Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Eko Raszyn Sp. z o.o. Mając na uwadze, że spółka komunalna stanowi formę realizacji zadania własnego Gminy, a dodatkowo nadzór nad jej działalnością poprzez radę nadzorczą i jednoosobowe zgromadzenie wspólników stanowi Wójt, zostało to uwzględnione w ramach Raportu.

Działalność w zakresie gospodarki wodociągowej i kanalizacyjnej w trakcie roku 2018 można podzielić na część dotyczącą inwestycji oraz aspekty związane z zatwierdzeniem nowej taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Podobnie jak w przypadku zadań z zakresu infrastruktury technicznej, również sytuacja w obszarze gospodarki wodociągowej i kanalizacyjnej charakteryzowała się lepszym poziomem realizacji zadań niż w innych podobnych gminach. Podstawowymi parametrami, które przesądzały o przewadze w tym zakresie była niska awaryjność sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Porównanie parametrów określających stan gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej na początek 2018 roku

	Raszyn	Grupa porównawcza	Powiat	Województwo	Kraj
Liczba awarii sieci wodociągowej na 1 tys. przyłączy	5,2	11,7	10,4	8,9	15,3
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej na 1 tys. przyłączy	0,6	31,5	17,1	26,2	36,8

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione dane wskazują, że dotychczasowe decyzje inwestycyjne Władz Gminy w zakresie modernizacji i rozwoju gospodarki wodociągowej i kanalizacyjnej przyniosły wymierne efekty. Uwagę należy zwrócić na fakt, że awaryjność sieci w Raszynie jest znacznie niższa niż w podobnych gminach. Istotna przewaga w tym obszarze jest widoczna również na tle gmin z powiatu, województwa, a nawet całego kraju. Ponadto spadek liczby stwierdzonych awarii był zauważalny w ciągu ostatnich 3 lat, co wyraźnie potwierdza pozytywny efekt podjętych w przeszłości decyzji.

Niski wskaźnik awaryjności sieci wynikał również z licznych działań inwestycyjnych, dzięki którym mieszkańcy Raszyna mają do dyspozycji nowe urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne. Szczególnie należy zwrócić uwagę na stopień skanalizowania Gminy. W ostatnich latach istotnie się poprawił wskaźnik określający liczbę mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców. Według stanu na początek 2018 roku wynosił on 71% (wobec 55% w grupie porównawczej). Natomiast na koniec 2018 roku jego wartość sięgnęła 79,3%.

W wyniku działań zrealizowanych w trakcie 2018 roku, wskaźnik skanalizowania Gminy wzrósł o ponad 8%.

Pomimo przekazania zadań z zakresu gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej do spółki komunalnej, działania związane z budową i modernizacją sieci są prowadzone bezpośrednio przez Gminę Raszyn.

W obszarze inwestycji, Gmina kontynuowała dotychczasową politykę w zakresie rozbudowy systemu wodociągowego i kanalizacyjnego. Najważniejszymi inwestycjami, prowadzonymi w trakcie 2018 roku były:

1. budowa wodociągów, obejmująca m. in.: projekty w ramach ulic: Bratnia, Owocowa, Czarnej Olchy, Radosna, Żwirowa, Zdrojowa, Długa, Sokołowska, Ku Słońcu, Jabłoniowa, Zgodna, Echa Leśne oraz Wierzbowa;
2. odpłatne przejęcia sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych wybudowanych przez mieszkańców;
3. realizacja projektu – uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Raszyn.

Szczególną uwagę należy zwrócić na działania podejmowane w ramach uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Raszyn. Jest to już piąta faza tego projektu, którego celem jest zwiększenie liczby ludności korzystającej z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków komunalnych. Wartość projektu V Fazy – NFOŚiGW wynosi 36.162.908 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 18.860.556 zł. Realizacja projektu ma na celu wypełnienie zobowiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawę ochrony i zachowania stanu ekologicznego Gminy. Projekt zakłada wybudowanie blisko 20 kilometrów sieci kanalizacji sanitarnej, dzięki czemu ponad 2 tys. mieszkańców zyska nowe przyłącza.

Łączna wartość inwestycji w gospodarkę wodociągową i kanalizacyjną w trakcie 2018 roku wyniosła blisko 12,8 mln zł.

Realizacja inwestycji o tak znacznej wartości była uzasadniona potrzebą uporządkowania organizacji i zasad prowadzenia gospodarki wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy. Jest to związane z drugim zadaniem w tym obszarze, które jest realizowane przez Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Eko Raszyn Sp. z o.o. Zadanie to obejmowało przede wszystkim zarządzanie bieżącymi sprawami, które obejmują m. in. ustalanie polityki cenowej. Potrzeba zmian wynikała również ze zmiany przepisów regulujących działalność związaną ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków.

Z tego względu, w kwestiach organizacyjno-prawnych, Gmina zajmowała się również nowym regulaminem dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Główne prace w tym zakresie polegały na przyjęciu projektu regulaminu i jego przekazaniu do zaopiniowania przez organ regulacyjny – Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Podsumowując, działalność w zakresie gospodarki wodociągowej i kanalizacyjnej w trakcie roku 2018 można podzielić na część dotyczącą inwestycji oraz aspekty związane z przyjęciem nowego regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Dzięki zadaniom zrealizowanym w ciągu 2018 roku, które stanowiły kontynuację polityki założonej we wcześniejszych latach, Gmina osiągnęła wyższe wartości wskaźników w obszarze gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej, co finalnie przyczyniło się do poprawy jej pozycji względem grupy porównawczej, oraz pozostałych gmin z obszaru kraju.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I SYSTEM ODBIORU ODPADÓW

W 2018 roku w Gminie Raszyn obowiązywał Regulamin utrzymania czystości i porządku przyjęty uchwałą X/95/15 Rady Gminy Raszyn z dnia 30 czerwca 2015 roku z późniejszymi zmianami.

Stawki obowiązujące w Gminie za gospodarowanie odpadami kształtowały się zgodnie z uchwałą X/97/2015 z dnia 30 czerwca 2015 roku 9 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej na nieruchomości za odpady zbierane w sposób selektywny, zaś 13 zł za odpady niezbierane w sposób selektywny.

Stawki te pod względem wysokości uplasowały się na czołowych pozycjach (najniższy poziom) wśród gmin z województwa mazowieckiego, należących do tożsamej grupy funkcjonalnej oraz o podobnym dochodzie budżetowym i zbliżonej liczbie mieszkańców.

Tabela 16. Ranking stawek za odpady wśród gmin funkcjonalnych oraz podobnych do Gminy Raszyn (w zł)

Miejsce	Gmina	Stawka za odpady selektywne	Miejsce	Gmina	Stawka za odpady zmieszane
1	Raszyn	9,00	1	Raszyn	13,00
2	Nieporęt	10,00	2	Leszno	18,00
3	Wieliszew	10,00	3	Nieporęt	20,00
4	Leszno	10,00	4	Wieliszew	20,00
5	Wiązowna	11,00	5	Stare Babice	22,00
6	Jaktorów	11,50	6	Jaktorów	23,00
7	Izabelin	12,00	7	Izabelin	24,00
8	Stare Babice	19,00	8	Wiązowna	27,00
9	Pomiechówek	21,00	9	Pomiechówek	28,00
ŚREDNIA		12,61	ŚREDNIA		21,67

Źródło: opracowanie własne.

Całkowita wartość dochodów z tytułu opłat za wywóz odpadów komunalnych od mieszkańców kształtowała się na poziomie 2,5 mln zł. Z kolei wydatki poniesione na gospodarkę odpadami wynosiły niespełna 3,2 mln zł. Oznacza to, iż zrealizowane zostały wyższe wydatki aniżeli koszty w zakresie gospodarowania odpadami o 628 tys. zł. Nie jest to sytuacja prawidłowa. Zbyt niska opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (niezmieniana od 2015 roku) ma bezpośredni wpływ na rentowność gospodarki odpadami.

Tabela 17. Wydatki na gospodarkę odpadami oraz oczyszczanie Gminy (w zł)

Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki
Gospodarka odpadami, w tym:	2 537 040,47	3 164 634,86
wpływy z usług / zakup usług	2 525 823,57	2 951 833,36
Różnica	-627 594,39	
Oczyszczanie Gminy	-	532 162,51

Źródło: opracowanie własne.

W Gminie w 2018 roku funkcjonował Stacjonarny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, usytuowany w Pruszkowie. W PSZOK przyjmowane były

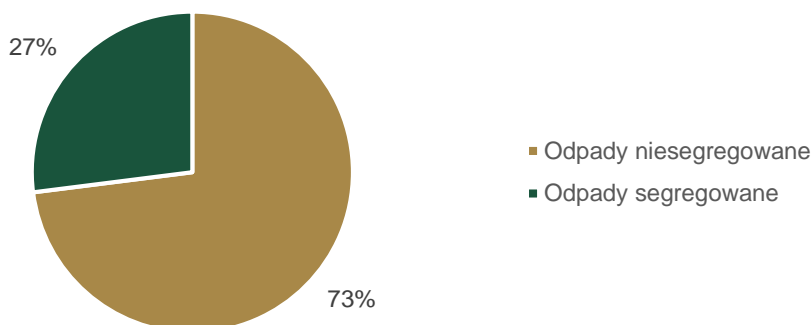
odpady komunalne, zbierane w sposób selektywny z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami, położonych na terenie Gminy. W 2018 roku mieszkańcy Gminy Raszyn oddali do Punktu 38.737 kg odpadów, zaś koszty udostępnienia PSZOK opiewały na wartość 284 tys. zł.

W 2018 roku podjęte zostały również działania mające na celu likwidację dzikich wysypisk. Środki przeznaczone na ten cel wyniosły ponad 118 tys. zł.

Ze wszystkich nieruchomości w Gminie zostało zebranych i zagospodarowanych 11.258.012 kg odpadów, co przy zarejestrowanej liczbie mieszkańców we wskazanym roku, przekłada się na wytworzenie przez jednego mieszkańca 537 kg masy odpadów.

Na łączną wartość zebranych odpadów składają się odpady segregowane i niesegregowane. Łączna masa zebranych odpadów segregowanych w Gminie wyniosła 3.037.302 kg, zaś niesegregowanych aż 8.220.710 kg.

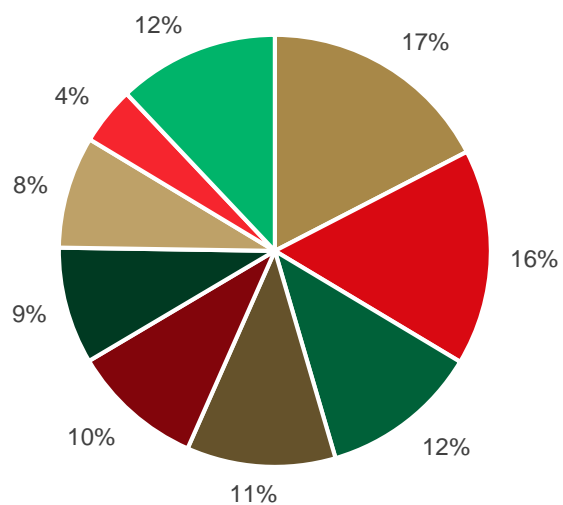
Ryc. 1. Udział odpadów zmieszanych i segregowanych w ogólnej masie odpadów (%)

Źródło: opracowanie własne.

Największy udział w zakresie zebranych odpadów segregowanych stanowiły kolejno odpady z betonu, gruzu, materiałów ceramicznych, odpady ulegające biodegradacji – rozdrobnione gałęzie, krzewy, liście, kwiaty, skoszona trawa, a także odpady ze szkła.

Ryc. 2. Udział poszczególnych odpadów w ogóle odpadów segregowanych (%)

- Odpady z betonu, gruzu, materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia
- Odpady ulegające biodegradacji
- Opakowania ze szkła
- Papier i tektura
- Opakowania z tworzyw sztucznych
- Odpady wielkogabarytowe
- Opakowania z papieru i tektury
- Tworzywa sztuczne
- Pozostałe

Źródło: opracowanie własne.

4

**Stan Gminy na koniec
2018 roku**

Wnioski z analizy

Stan Gminy na koniec 2018 jest wynikiem działań podejmowanych w trakcie całego poprzedniego roku. Jednocześnie stanowi on porównanie do sytuacji na początek roku 2018, opisanej w części II Raportu.

Do analizy przyjęto metodę zbliżoną do prezentacji pozycji gminy na tle grupy porównawczej w tych samych ośmiu obszarach. W wielu przypadkach, ze względu na brak w oficjalnej statystyce danych za 2018 rok konieczne było prognozowanie danych dla grupy porównawczej⁴. Pozwala to na ocenę stanu gminy na koniec 2018 roku.

Na koniec 2018 roku, podobnie jak w 2017, Gmina Raszyn jest bardzo dobrze rozwiniętą gminą wiejską położoną w warszawskim obszarze metropolitalnym, a jej ogólny poziom rozwoju jest znacznie wyższy niż w grupie porównawczej.

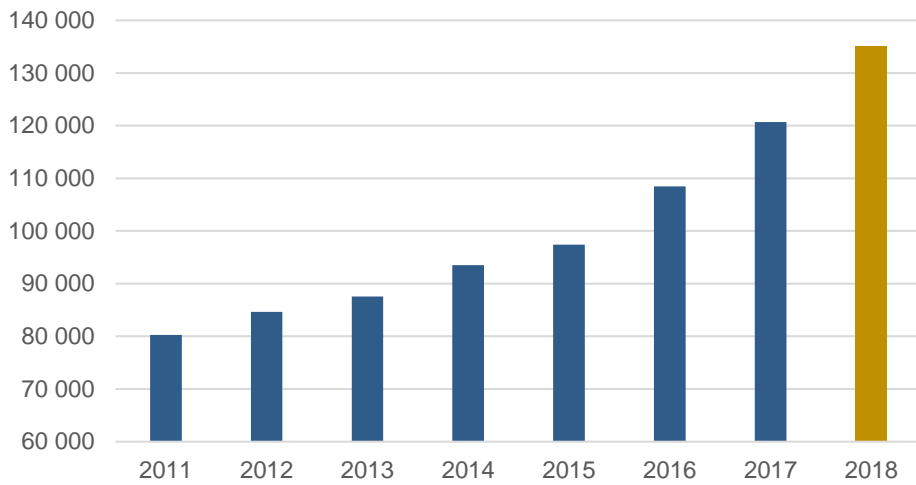
Uzyskiwana pozycja gminy w poszczególnych obszarach wynika nie tylko z działań władz, ale także z czynników zewnętrznych o zróżnicowanych źródłach i sile. Klasyfikacyjnym przykładem ww. oddziaływań i zależności jest obszar demografii. Perspektywa jednego roku jest zbyt krótka, aby możliwym stało się dostrzeżenie istotnych zmian ludnościowych w jednostce. Wobec tego, Gmina Raszyn nadal cechuje się słabszą sytuacją demograficzną względem grupy porównawczej. Liczba ludności Gminy spadła w perspektywie okresu analizy o ile w 2018 roku w Raszynie odnotowano większą liczbę urodzin niż zgonów, tak wskaźniki mieszkańców w wieku kreatywnym, czy współczynnika obciążenia demograficznego wskazują, iż w Gminie następują procesy starzenia się społeczeństwa.

Gmina Raszyn charakteryzuje się nadal bardzo dobrą sytuacją finansów, lepszą niż grupa porównawcza. Co więcej w 2018 roku powiększyła się przewaga Gminy nad podobnymi jednostkami samorządowymi. Do najmocniejszych stron Gminy należą niezmiennie indeksy dochodów oraz dochodów własnych w przeliczeniu na mieszkańca. W 2018 roku nastąpiła znacząca poprawa stosunku wydatków majątkowych do ogółu wydatków (mimo, że i w 2017 roku wskaźnik ten był bardzo wysoki), którego wartości wzrosły aż o 8pp. Świadczy to o wzmożeniu aktywności inwestycyjnej Gminy w okresie analizy. Pozytywną wiadomością jest również wzrost udziału dotacji z Unii Europejskiej w ogóle dochodów o 6pp. **W zakresie Finansów w 2018 roku Gmina Raszyn była jednym z liderów w grupie gmin wiejskich obszarów metropolitalnych. Ponadto pozycja Gminy uległa wzmocnieniu.**

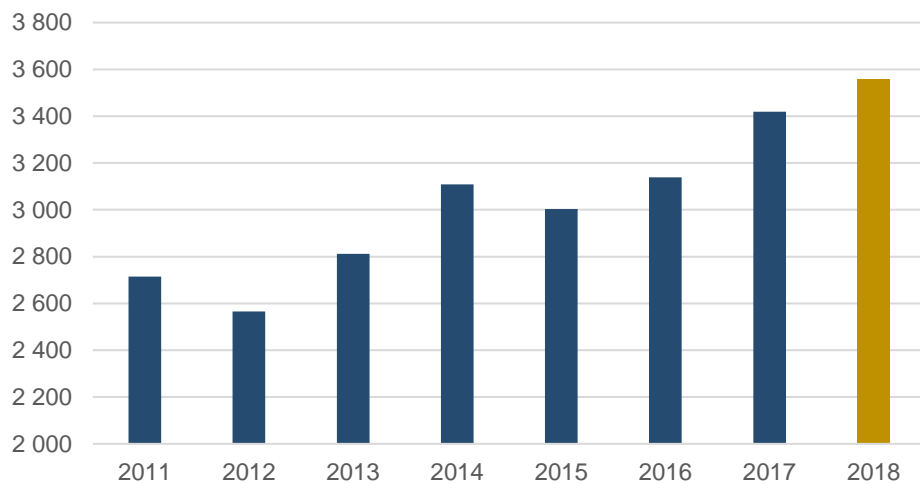
Dynamicznie rosły dochody budżetowe, a także dochody własne (co świadczy o wzrastającej sile dochodowej Gminy).

⁴ Z tego względu dane nie są prezentowane na wykresie a jedynie przedstawione opisowo.

Dochody ogółem (w tys. zł)

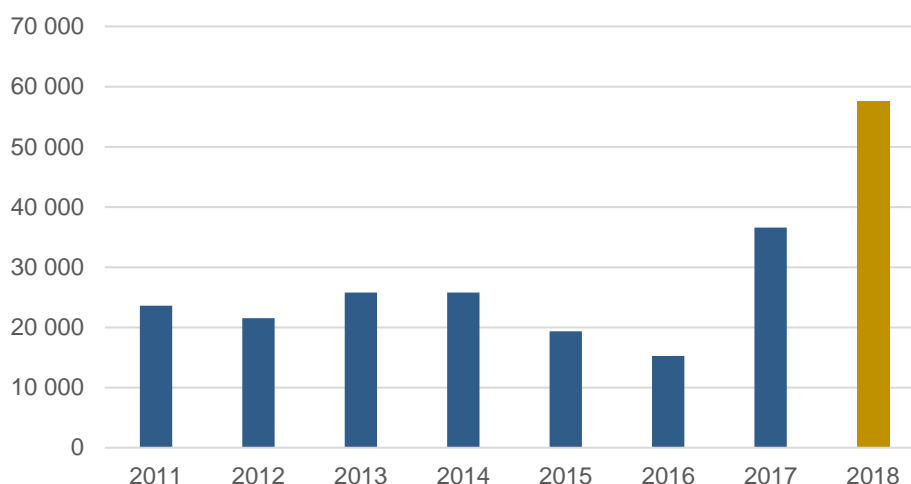

dochody własne na mieszkańca

Rok 2018 charakteryzował się w Gminie Raszyn wyjątkowym wysiłkiem inwestycyjnym.

Wartość inwestycji (w tys. zł)

Aktywność gospodarcza lokalnej ludności stanowi niezmiennie w stosunku do ubiegłego roku najmocniejszą ze stron Gminy Raszyn. Zarówno pod względem wartości wskaźnika ogólnego, jak i siły trendu poprawy wyników wskaźników cząstkowych, Gmina pozostaje liderem wśród jednostek o podobnych cechach funkcjonalnych. Głównymi czynnikami stanowiącymi o siłę Raszyń w tym obszarze były wysoka wartość wskaźnika liczb osób prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz ponadprzeciętna wartość wpływów z tytułu udziału w dochodach z podatku PIT. W stosunku do jednostek z grupy porównawczej przeciętnie o 3 osoby więcej zajmują się prowadzeniem własnego przedsiębiorstwa, a wpływy z PIT są wyższe o 1 292 zł.

W zakresie oświaty utrzymuje się wyższa średnia liczba dzieci w oddziale i większa liczba dzieci przypadająca na nauczyciele. Spowodowało to, że wskaźnik osiągnął poziom zbliżony do średniego w grupie porównawczej i to mimo bardzo wysokich (znacznie wyższych niż w podobnych gminach) nakładów na inwestycje oświatowe oraz wysokich wydatków w przeliczeniu na jednego ucznia.

W 2018 roku sytuacja społeczna w Gminie Raszyn była nadal korzystna – lepsza niż w grupie porównawczej. Przewaga w tym zakresie się powiększyła (przeciwnie niż w 2017 roku). Oznacza to, iż w tym zakresie w minionym roku zaobserwować można bardzo pozytywne trendy. Głównym źródłem przewagi Raszyń nad jednostkami z grupy porównawczej był stosunkowo niski udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, a także relatywnie niewielki udział dzieci korzystających z zasiłku rodzinnego w ogóle mieszkańców w wieku 0-18 lat. Na szczególną uwagę zasługuje spadek kwoty wypłacanych świadczeń rodzinnych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, która zmniejszyła się w ciągu roku o 136 zł. Jedną z głównych przyczyn ww. sytuacji jest z pewnością funkcjonowanie rządowego programu „Rodzina 500+”, który w skali ogólnopolskiej przyczynił się do ograniczenia występowania zjawiska ubóstwa wśród dzieci.

Również w zakresie infrastruktury technicznej sytuacja uległa poprawie. Sfera ta jest w Gminie Raszyn dobrze rozwinięta. Wskaźnik ogólny rozwoju Gminy Raszyń w tej dziedzinie pozostawał w stosunku do początku 2018 roku na korzystnym i stabilnym poziomie. Najsilniejszymi stronami Gminy były z pewnością wynoszący niemal 100% stopień zgazyfikowania oraz wysoka wartość nakładów na rozwój infrastruktury, przekraczająca przeciętne wartości w grupie porównawczej aż o 7pp. W 2018 roku

bardzo wysokie były nakłady na inwestycje drogowe (trzykrotny wzrost w stosunku do 2017 roku).

Podobnie jak w 2017 roku, tak i w 2018 poziom realizacji zadań w obszarze gospodarki komunalnej był niższy niż w grupie porównawczej. Ocenę zaniżają przede wszystkim wskaźniki zużycia wody oraz produkcji odpadów zmieszanych przez mieszkańców. Mieszkańcy Raszyna zużywali 99% więcej wody oraz produkowali 74% odpadów więcej niż ich sąsiedzi z jednostek o podobnych cechach funkcjonalnych. Nadal bardzo niska jest rentowność gospodarki odpadami, wynikająca w dużej mierze z bardzo niskich opłat.

W obszarze planowania przestrzennego Gminy Raszyn w 2018 roku w wyniku uchwalenie 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poprawiło wskaźnik pokrycia powierzchni Gminy planami. Mimo to bardzo duże zainteresowanie inwestorów spowodowało wzrost wydanych decyzji o warunkach zagospodarowania i zabudowy terenu.

Podsumowanie

Niniejszy raport o stanie Gminy Raszyn stanowi podsumowanie najważniejszych działań, które miały miejsce w gminie w 2018 roku. Obejmuje on działania podejmowane na przełomie dwóch kadencji.

Na początku dokumentu przedstawiono podstawowe informacje o gminie i jej władzach, a także o zadaniach i uprawnieniach Wójta. Następnie określono sytuację gminy na początek 2018 roku. Jej stan rozwoju w większości dziedzin był lepszy niż gmin mających podobny charakter i pozycję w strukturze osiedleńczej kraju (w stosunku do grupy porównawczej). Przeprowadzona analiza oraz ocena badanych obszarów wykazała, iż na stan gminy na początku roku 2018 największy wpływ miała bardzo wysoka aktywność gospodarcza, bardzo dobra sytuacja społeczna wysoki poziom oświaty i infrastruktury technicznej przy niezłej sytuacji finansowej. Gospodarka komunalna była natomiast znacznie słabsza niż w grupie porównawczej, przede wszystkim niedobory występują w zakresie gospodarki odpadami: niski poziom segregacji i bardzo niska rentowność (w dużym stopniu wynikająca z niskich opłat za gospodarkę odpadami). Słabą stroną Gminy Raszyn była również demografia.

W kolejnej części Raportu zaprezentowane zostały działania Władz Gminy (przede wszystkim Wójta), mające wpływ na stan na koniec 2018 roku, a przede wszystkim realizację strategii planów i programów. Rok 2018 był okresem wzmożonego wysiłku inwestycyjnego, przede wszystkim w oświacie i drogach. Wydatkowano na ten cel 57,5 mln zł. Duży nacisk położono także na realizację zadań z zakresu oświaty i pomocy społecznej. Należy również podkreślić fakt uchwalenia 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W ostatniej części raportu przedstawiono stan Gminy Raszyn na koniec 2018 roku. Utrzymała się (a nawet znacząco wzrosła) przewaga gminy wobec grupy porównawczej w sferze finansów, co świadczy o bardzo dobrej polityce władz w tym zakresie. Podjęte działania inwestycyjne poprawiły nieznacznie pozycję w zakresie gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej, Nadal słabą stroną pozostaje demografia i gospodarka odpadami. W tej ostatniej dziedzinie zbieranych jest zbyt dużo odpadów nieposegregowanych (niski poziom segregacji) oraz występuje bardzo niska rentowność. Wydaje się, iż gospodarka odpadami obecnie stanowi największe wyzwanie przed Władzami Gminy

Zarówno stan Gminy Raszyn na początek 2018 roku, jak i ogół działań wykonywanych w trakcie roku wskazują, że lokalne władze podejmowały starania mające na celu realizację polityk, strategii i programów, a uchwały Rady były wykonywane. Pozwoliło to na pewną poprawę pozycji gminy w niektórych obszarach. Szczęólnego podkreślenia wymaga relatywnie bardzo dobra sytuacja finansowa i społeczna.

ZAŁĄCZNIK 1 – METODOLOGIA BADANIA

Podstawę analizy stanu Gminy Raszyn na początek i na koniec 2018 roku stanowi wskaźnik syntetyczny. Wykorzystuje się go do badania złożonych zjawisk opisujących więcej niż jedną zmienną. Służy on w szczególności do oceny poziomu społeczno-gospodarczego jednostki poprzez porównanie poszczególnych mierników i otrzymanie jednego syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju. Jest to możliwe dzięki standaryzacji różnych zmiennych niezależnie od ich rodzaju, znaku, wielkości i jednostek. Na kluczowe etapy tej metody składają się:

- 1) dobór odpowiednich wskaźników ze względu na opisywany obszar, reprezentacyjność danych i odpowiednią próbę badania;
- 2) weryfikacja wskaźników pod względem merytorycznym i statystycznym;
- 3) standaryzacja wskaźników, czyli ujednoczenie charakteru zmiennych i doprowadzenie różnoimiennych zmiennych do wzajemnej porównywalności;
- 4) agregacja zestandaryzowanych zmiennych, czyli wyznaczenie wspólnego wskaźnika dla poszczególnych zmiennych.

Biorąc pod uwagę powyższe, w pierwszej kolejności wybrano 8 kluczowych obszarów z punktu widzenia funkcjonowania gminy, dla których przyporządkowano odpowiednie wskaźniki. Były to:

- 1) demografia,
- 2) sytuacja społeczna,
- 3) kondycja finansowa,
- 4) aktywność gospodarcza,
- 5) stan oświaty,
- 6) infrastruktura techniczna,
- 7) gospodarka komunalna,
- 8) planowanie przestrzenne.

Wskaźniki wybrane do badania stopnia rozwoju poszczególnych obszarów przedstawia tabela poniżej. Przy doborze wymienionych wskaźników kierowano się przede wszystkim ich istotnością z punktu widzenia badanego zjawiska, mierzalnością, logicznością wzajemnych powiązań oraz całościowym wyjaśnieniem zakresu zjawiska.

Następnie dla każdego obszaru wyznaczono wskaźnik syntetyczny pod względem wartości poszczególnych wskaźników w 2018 roku oraz dynamiki z lat 2011-2017.

Tabela 18. Wykaz wskaźników objętych analizą stanu gminy na początek i na koniec 2018 roku

Wskaźnik		Kierunek wpływu*	Interpretacja wskaźnika
DEMOGRAFIA			
D1	Liczba ludności	+	Informuje o stanie ludności na terenie gminy. Z punktu widzenia sytuacji demograficznej wzrost liczby mieszkańców oceniany jest korzystnie.
D2	Migracje mieszkańców	+	Saldo migracji ludności na 1000 mieszkańców. Wskaźnik stanowi informację o różnicy pomiędzy osobami wprowadzającymi się do gminy a osobami opuszczającymi gminę. Pożądane jest posiadanie wysokiego dodatniego salda, ponieważ świadczy to o stworzeniu atrakcyjnych warunków do mieszkania.
D3	Mieszkańcy w wieku kreatywnym	+	Wskaźnik informuje o liczbie mieszkańców w wieku 25-34 lat przypadającej na 1.000 mieszkańców. Jego wysoka wartość pozytywnie wpływa na gminę, ponieważ wskazuje na liczbę mieszkańców, którzy mogą stanowić główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego.
D4	Małżeństwa	+	Liczba małżeństw przypadająca na 1.000 mieszkańców. Większa wartość wskaźnika oznacza poprawę potencjału do zwiększenia przyrostu naturalnego a tym samym do poprawy sytuacji demograficznej gminy.
D5	Współczynnik dzietności	+	Parametr określający liczbę urodzonych dzieci przypadających na jedną kobietę w wieku rozrodczym (15-49 lat). Wskaźnik silnie związany z zastępowalnością pokoleń, dlatego wysoka wartość parametru jest oceniana pozytywnie.
D6	Przyrost naturalny	+	Różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wysoki przyrost naturalny informuje o skuteczności działań podejmowanych przez lokalne władze. Wskaźnik przeliczony na 1.000 mieszkańców.
D7	Senioralne obciążenie demograficzne	-	Wskaźnik obliczony poprzez podzielenie ludności w wieku poprodukcyjnym przez ludność w wieku produkcyjnym. Wyższa jego wartość oznacza słabnący potencjał lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości mieszkańców.
D8	Zastępowalność pokoleń	+	Współczynnik będący relacją liczby osób w wieku 0-14 do liczby osób powyżej 64 roku życia. Im wyższa wartość parametru, tym lepsza sytuacja demograficzna gminy. Przyjmuje się, że prosta zastępowalność pokoleń jest możliwa do osiągnięcia, jeśli wskaźnik osiąga wartości z przedziału między 2,10 – 2,15.
D9	Perspektywa kapitału ludzkiego	+	Parametr określono jako różnicę liczby mieszkańców w wieku 10-24 i 50-64 lat, którą następnie podzielono na 1.000 mieszkańców. Wskaźnik łączy w sobie informację o liczbie osób zbliżających się do końca kariery zawodowej (50-64 lata) z liczbą osób, które w najbliższym czasie będą ją rozpoczynały (10-24 lata). Mając na uwadze sytuację demograficzną, korzystne jest osiąganie wysokich wartości tego wskaźnika.
SYTUACJA SPOŁECZNA			
S1	Wydatki na ochronę zdrowia	+	Wskaźnik oznacza wartość wydatków na ochronę zdrowia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wskaźnik wyrażony w zł. Wysoka wartość wskaźnika świadczy o wysokim poziomie finansowania ochrony zdrowia w gminie.
S2	Wydatki na pomoc społeczną	-	Wskaźnik oznacza wielkość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wyższa wartość wskaźnika oznacza ubożenie się społeczeństwa i zwiększone zapotrzebowanie na pomoc mieszkańcom ze strony gminy.
S3	Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	-	Wskaźnik oznacza udział liczby osób korzystających z środowiskowej pomocy społecznej w ogóle mieszkańców. Wyższy wskaźnik oznacza zwiększone zapotrzebowanie na środowiskową pomoc społeczną wśród mieszkańców gminy.

S4	Dzieci otrzymujące zasiłek rodzinny	-	Wskaźnik oznacza liczbę dzieci otrzymujących zasiłek rodzinny na dzieci w wieku 0-18 lat. Im większa wartość wskaźnika oznacza, że rośnie udział dzieci potrzebujących pomocy. Wskaźnik wyrażony w %.
S5	Kwota świadczeń rodzinnych	-	Wskaźnik oznacza kwotę świadczeń rodzinnych przyznawanych przez gminę w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Im wyższa kwota, tym większe zapotrzebowanie na świadczenia rodzinne w gminie. Wskaźnik wyrażony w zł.
S6	Wielkość mieszkań	+	Wskaźnik oznacza przeciętną powierzchnię użytkową mieszkania przypadającą na jednego mieszkańca. Wyższa wartość wskaźnika oznacza zamożniejsze społeczeństwo. Wskaźnik wyrażony w m ² .
S7	Zagęszczenie mieszkań	-	Wskaźnik oznacza przeciętną liczbę osób na 1 mieszkanie. Niska wartość wskaźnika oznacza gorszą sytuację materialną mieszkańców.
S8	Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	-	Wskaźnik oznacza liczbę przyznanych dodatków mieszkaniowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wyższa wartość oznacza większe zapotrzebowanie na dodatki mieszkaniowe wśród mieszkańców gminy. Wskaźnik wyrażony w osobach.
S9	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	-	Wskaźnik oznacza kwotę wypłaconych dodatków mieszkaniowych na 1000 mieszkańców. Wyższa wartość oznacza większe zapotrzebowanie na dodatki mieszkaniowe wśród mieszkańców gminy. Wskaźnik wyrażony w zł.
KONDYCJA FINANSOWA			
F1	Poziom dochodów	+	Wskaźnik obliczono dzieląc sumę wszystkich dochodów budżetowych przez liczbę mieszkańców. Wysoka wartość parametru świadczy o zamożności gminy.
F2	Dochody własne	+	Dochody własne są kategorią, na którą gmina ma największy wpływ zarówno pod względem ich ustalania jak i poboru. Dlatego ze względu na ocenę kondycji finansowej pożądane jest posiadanie jak największych wpływów ze źródeł zaliczanych do dochodów własnych. Wskaźnik został obliczony na jednego mieszkańca.
F3	Udział dochodów własnych	+	Suma dochodów własnych podzielona przez wartość dochodów ogółem pozwala na określenie poziomu samodzielności finansowej gminy. Im większa wartość wskaźnika, tym gmina posiada większą swobodę w zakresie realizacji zadań własnych.
F4	Udział podatków i opłat lokalnych	+	Podatki i opłaty lokalne podzielone przez dochody ogółem. Ze względu na sposób ustalania i gromadzenia tego rodzaju dochodów, lokalne władze posiadają bezpośredni wpływ na stawki, a tym samym również na wysokość osiąganych dochodów. Wyższa wartość wskaźnika informuje o większej liczbie podatników a także wskazuje na dobre wykorzystywanie bazy podatkowej.
F5	Dochody majątkowe	+	Wskaźnik określa wartość wszystkich dochodów majątkowych (m. in. dotacje UE) przypadającą na jednego mieszkańca. Wysoka wartość parametru pozytywnie świadczy o skuteczności działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na realizację zadań inwestycyjnych.
F6	Udział dochodów majątkowych	+	Wskaźnik określono poprzez podzielenie łącznej wartości dochodów majątkowych przez dochody ogółem. Jego wysoka wartość odzwierciedla sposób finansowania zadań inwestycyjnych środkami pochodzącymi ze sprzedaży majątku oraz uzyskiwanych dotacji.
F7	Udział dotacji z UE	+	Udział dotacji z UE w dochodach ogółem pozwala na określenie priorytetów działalności władz lokalnych i skuteczności ich realizacji. Wskaźnik osiągający wyższe wartości oznacza dobre wykorzystanie możliwości pozyskania dodatkowych bezzwrotnych środków na realizację zadań inwestycyjnych.
F8	Poziom wydatków	-	Wartość wydatków budżetowych w danym roku podzielona przez liczbę mieszkańców. Wskaźnik informuje o łącznych nakładach na realizację wszystkich zadań wykonywanych przez gminę, dlatego jego mniejsza wartość powinna być interpretowana jako niższy koszt realizacji i wyraz gospodarności.
F9	Udział wydatków majątkowych	+	Wskaźnik informuje o procentowym udziale wydatków majątkowych w wydatkach ogółem. Świadczy o wysokości nakładów na realizację inwestycji i przyjętych priorytetach w zakresie realizacji zadań własnych.

F10	Udział wydatków UE	+	Parametr określający wydatki z udziałem środków UE w wydatkach ogółem. Wyższa wartość oznacza korzystniejszy dla budżetu gminy sposób finansowania realizacji zadań własnych.
F11	Wydatki na administrację	-	Wydatki na funkcjonowanie urzędu oraz rady podzielone przez wydatki ogółem. Wskaźnik informuje o nakładach na obsługę administracyjną realizowanych zadań. Pozytywnie jest oceniana sytuacja, gdy jego wartość maleje.
F12	Wynik budżetu bieżącego	+	Różnica wynikająca z odjęcia od dochodów bieżących sumy wydatków bieżących. Im wyższa wartość wskaźnika, tym więcej środków posiada gmina na realizację zadań inwestycyjnych. Wskaźnik został obliczony na jednego mieszkańca.
F13	Zdolność kredytowa	+	Wskaźnik odzwierciedlający relację wyniku operacyjnego do dochodów ogółem. Jego poszczególne elementy wchodzi w skład wskaźnika z art. 243 u.f.p., dlatego przekładają się na zdolność gminy do zaciągania i obsługi zobowiązań. Powoduje to, że im wyższa wartość parametru, tym lepsza jest kondycja finansowa gminy.
F14	Samodzielność finansowa	+	Parametr stanowi sumę nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody majątkowe, która następnie została podzielona przez wartość wydatków majątkowych. Jego zbadanie pozwala na określenie, jaką wartość inwestycji gmina może realizować ze środków własnych, dlatego korzystne jest osiągnięcie gdy wskaźnik osiąga wysokie wartości.
F15	Obciążenie spłatą długu	-	Łączna wartość zadłużenia przypadająca na jednego mieszkańca. Wskaźnik informuje o sumie zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek lub emisji obligacji, które pozostają do spłaty. Jego zbyt wysoka wartość nie jest dobrze oceniana, ponieważ skutkuje koniecznością przeznaczania większej części dochodów na spłatę zadłużenia, co ogranicza elastyczność finansową gminy.
F16	Poziom zadłużenia	-	Wskaźnik stanowiący wynik dzielenia kwoty długu przez dochody ogółem. W przeszłości za granicę racjonalnego poziomu zadłużenia gminy uważano 60%. Obecnie limit ten ma mniejsze znaczenie, jednakże wyższa wartość wskaźnika może oznaczać utrudnioną spłatę zadłużenia lub niepotrzebne wydłużanie okresu spłaty.
F17	Spłaty i koszty obsługi zadłużenia	-	Suma spłat kredytów, pożyczek lub wykupów obligacji powiększona o płacone odsetki, a następnie podzielona przez dochody ogółem. Wskaźnik stanowi lewą stronę nierówności określonej w art. 243 u.f.p. i odpowiada za rzeczywiste obciążenie spłatą długu. Przy ocenie kondycji finansowej wyższe wartości parametru oceniane są niekorzystnie.
F18	Koszt obsługi długu	-	Wskaźnik informuje o wartości wydatków na zapłatę odsetek od każdego 1 mln zaciągniętych kredytów, pożyczek lub emisji obligacji. Wysoka wartość parametru może oznaczać, że w ramach zawartych umów gmina ma niekorzystne stawki oprocentowania zaciągniętych zobowiązań.
F19	Środki do dyspozycji	+	Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Większa kwota pozostała po uwzględnieniu spłaty długu korzystnie wpływa na kondycję finansową. Wskaźnik został obliczony na jednego mieszkańca.
F20	Udział wolnych środków w dochodach bieżących	+	Relacja kwoty nadwyżki operacyjnej pomniejszonej o spłaty długu do kwoty dochodów bieżących. Wskaźnik pozwala na ocenę siły i stabilności lokalnych finansów, dlatego pożądane jest zwiększanie jego wartości.
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA			
GL1	Osoby prowadzące działalność gospodarczą	+	Wskaźnik oznacza liczbę osób prowadzących własną działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym. Charakteryzuje przedsiębiorczość oraz potencjał rozwoju gospodarki lokalnej. Im wyższy wskaźnik, tym większy potencjał rozwoju gospodarki lokalnej.
GL2	Gminne spółki handlowe	+	Wskaźnik oznacza liczbę spółek prawa handlowego, w których gmina jest większościowym udziałowcem. Im większa wartość wskaźnika, tym większe czynne zaangażowanie w gospodarkę lokalną.

GL3	Liczba wpisów do REGON	+	Wskaźnik oznacza podmioty wpisane do REGON na 1000 ludności. Większa wartość wskaźnika sugeruje poprawę koniunktury w gospodarce lokalnej.
GL4	Liczba wypisów z REGON	-	Wskaźnik oznacza podmioty wypisane z REGON na 1000 ludności. Większa wartość wskaźnika sugeruje pogorszenie koniunktury w gospodarce lokalnej.
GL5	Wpływy z PIT	+	Wskaźnik oznacza wpływ z tytułu udziału w PIT w przeliczeniu na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym. Większa wartość wskaźnika oznacza poprawę stanu finansów gminy oraz poprawę koniunktury w gospodarce lokalnej.
GL6	Wpływy z CIT	+	Wskaźnik oznacza udział wpływów z tytułu udziału w podatku CIT w dochodach ogółem. Wyrażony jest w %. Większa wartość wskaźnika oznacza poprawę stanu finansów gminy oraz poprawę koniunktury w gospodarce lokalnej.
GL7	Siła podatkowa gospodarki lokalnej	+	Wskaźnik oznacza udział wpływów z podatku od nieruchomości płaconego przez osoby prawne powiększonego o podatek od środków transportowych do dochodów ogółem. Wyrażony jest w %. Wyższa wartość relacji świadczy o dobrej koniunkturze i sytuacji lokalnych przedsiębiorców.
GL8	Polityka podatkowa	+	Wskaźnik przedstawia skutki obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień, rozłożenia podatku na raty w podatku od środków transportowych oraz podatku od nieruchomości płaconym przez osoby prawne. Wartość ta została podzielona przez łączne wpływy obu wyżej wymienionych podatków. Wyższa wartość wskaźnika świadczy o tworzeniu korzystniejszych warunków dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.
GL9	Wpływy z koncesji	+	Wskaźnik przedstawia wartość wpływów z tytułu opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wyższa wartość wskaźnika sugeruje rozwój gospodarki lokalnej, m.in. poprzez powstawanie nowych punktów gastronomicznych, sklepów spożywczych itp.
GL10	Bezrobocie wśród osób w wieku produkcyjnym	-	Wskaźnik oznacza udział osób bezrobotnych w ogóle osób w wieku produkcyjnym. Charakteryzuje on rynek pracy w gminie. Im wyższy udział osób bezrobotnych w ogóle osób w wieku produkcyjnym, tym gorszy stan lokalnego rynku pracy.
GL11	Długotrwałe bezrobocie	-	Wskaźnik oznacza udział osób bezrobotnych powyżej 1 roku w ogóle osób bezrobotnych. Im wyższy stosunek osób długotrwałe bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych, tym mniejsza elastyczność oraz dopasowanie strukturalne lokalnego rynku pracy.
GL12	Bezrobocie rejestrowane	-	Wskaźnik oznacza liczbę bezrobotnych zarejestrowanych ogółem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Im wyższy udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców, tym gorszy stan lokalnego rynku pracy.
JAKOŚĆ OŚWIATY			
O1	Liczba dzieci w przedszkolach	+	Wskaźnik oznacza liczbę dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w przeliczeniu na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat. Wysoka wartość wskaźnika świadczy zarówno o dostępności infrastruktury edukacyjno-wychowawczej dla najmłodszych dzieci, jak i chęci korzystania z tej formy opieki dla potomstwa przez rodziców.
O2	Obciążenie przedszkoli	-	Wskaźnik oznacza liczbę dzieci w wieku 3-5 lat na 1 miejsce w placówkach wychowania przedszkolnego. Wartość wskaźnika znacząco przekraczająca 1 świadczy o niedostosowaniu infrastruktury edukacyjno-wychowawczej dla najmłodszych dzieci do potrzeb mieszkańców.
O3	Współczynnik skolaryzacji	+	Wskaźnik oznacza współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych. Jest to relacja liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Im wyższa wartość wskaźnika, tym lepiej. Wyrażony jest w %. Wartości powyżej 100% wskazują na obecność uczniów spoza gminy.
O4	Średnia liczebność oddziałów w SP	-	Wskaźnik oznacza liczbę uczniów na oddział w szkole podstawowej. Im wyższa wartość wskaźnika, tym mniej korzystne warunki nauki.

O5	Średnia liczba uczniów na nauczyciela w SP	-	Wskaźnik wskazuje na średnią liczbę uczniów przypadających na jednego nauczyciela. Im wyższa wartość wskaźnika, tym mniej korzystne warunki nauki.
O6	Wartość subwencji oświatowej przypadająca na ucznia	+	Wskaźnik oznacza wysokość subwencji oświatowej na 1 ucznia. Wysoka wartość wskaźnika świadczy o wyższym poziomie finansowania oświaty z budżetu państwa.
O7	Pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową	-	Wskaźnik oznacza stosunek wartości wydatków oświatowych do subwencji oświatowej. Wskaźnik powyżej 1 świadczy o tym, że gmina nie pokrywa całości wydatków na oświatę subwencją oświatową, w efekcie ponosi dodatkowe nakłady na rozwój oświaty.
O8	Wydatki oświatowe na ucznia	+	Wskaźnik oznacza wysokość wydatków oświatowych na 1 ucznia. Wysoka wartość wskaźnika świadczy o wysokim poziomie finansowania oświaty w gminie.
O9	Nakłady na godzinę nauczania w szkole	+	Wskaźnik oznacza średnią wartość wydatków na zrealizowanie jednej godziny lekcyjnej w ramach nauczania podstawowego. Wyższa wartość wskaźnika oznacza zapewnienie lepszego finansowania zadań oświatowych co powinno przekładać się na standard i jakość nauczania.
O10	Inwestycje w oświatę	+	Wskaźnik oznacza stosunek wydatków majątkowych w oświacie do wydatków ogółem. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na odpowiedni poziom inwestycji w oświacie, a tym samym wzrost jakości warunków nauczania w gminie.
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA			
IT1	Nakłady na transport i łączność	+	Wskaźnik oznacza wartość wydatków bieżących w dziale 600 (transport i łączność) w ogóle wydatków. Wyższa wartość wskaźnika świadczy o wysokich nakładach na bieżące utrzymanie dróg. Wyrażony jest w %.
IT2	Dostępność do sieci gazowej	+	Wskaźnik oznacza udział ludności korzystającej z sieci gazowej w ludności ogółem. Im wyższa wartość wskaźnika tym większa dostępność mieszkańców do sieci gazowej. Wyrażony jest w %.
IT3	Stopień zwodociągowania gminy	+	Wskaźnik oznacza udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w ludności ogółem. Im wyższa wartość wskaźnika tym większa dostępność mieszkańców do sieci wodociągowej. Wyrażony jest w %.
IT4	Stopień skanalizowania gminy	+	Wskaźnik oznacza udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem. Im wyższa wartość wskaźnika tym większa dostępność mieszkańców do sieci kanalizacyjnej. Wyrażony jest w %.
IT5	Korzystający z oczyszczalni ścieków	+	Wskaźnik oznacza udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ludności ogółem. Im wyższa wartość wskaźnika tym więcej ścieków zostaje oczyszczonych. Wyrażony jest w %.
IT6	Rozwój infrastruktury technicznej	+	Wskaźnik oznacza wartość wydatków inwestycyjnych na gospodarkę komunalną (działy 400, 600 i 900 klasyfikacji budżetowej) w stosunku do ogółu wydatków. Wyższe nakłady inwestycyjne oznaczają zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej dla mieszkańców, Wskaźnik wyrażony jest w %.
IT7	Awaryjność sieci wodociągowej	-	Wskaźnik oznacza liczbę awarii sieci wodociągowej na 1000 przyłączy. Wyższy wskaźnik oznacza gorszą jakość sieci.
IT8	Awaryjność sieci kanalizacyjnej	-	Wskaźnik oznacza liczbę awarii sieci kanalizacyjnej na 1000 przyłączy. Wyższy wskaźnik oznacza gorszą jakość sieci.
GOSPODARKA KOMUNALNA			
GK1	Zużycie wody przez mieszkańców	-	Wskaźnik oznacza zużycie wody na 1 mieszkańca gminy. Wyrażony w m ³ . Wyższe zużycie wody powoduje większe nakłady na jej oczyszczanie i pogorszenie jakości środowiska przyrodniczego.

GK2	Odprowadzanie ścieków przemysłowych	-	Wskaźnik oznacza ilość ścieków przemysłowych odprowadzonych na mieszkańca/ Wyrażony jest w m3. Wyższa wartość wskaźnika oznacza wzrost zanieczyszczenia środowiska, w tym wód i gleb.
GK3	Dopłaty do wody i ścieków	+	Wskaźnik oznacza wysokość dopłat do wody i ścieków przez gminę na 1 mieszkańca. Wyższe dopłaty oznaczają większe odciążenie mieszkańców gminy w ponoszonych kosztach na usługi komunalne.
GK4	Zebrane odpady zmieszane	-	Wskaźnik oznacza wielkość odpadów zmieszanych odebranych w ciągu roku na 1 mieszkańca. Wyrażony jest w kg. Wyższa wartość wskaźnika oznacza pogorszenia się jakości środowiska przyrodniczego i nieskuteczność systemu segregacji odpadów.
GK5	Rentowność gospodarki odpadami	+	Wskaźnik oznacza stosunek dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (rozdział 90002 klasyfikacji budżetowej) do wydatków związanych z gospodarką odpadami (rozdział 90002). Wartość równa 1 świadczy o tym, że gmina w całości pokrywa wydatki na gospodarkę odpadami wpływami z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wartość poniżej 1 oznacza, że gmina ponosi większe wydatki, niż dochody z tego tytułu.
GK6	Nakłady na publiczny transport zbiorowy	+	Wskaźnik oznacza wielkość wydatków na publiczny transport zbiorowy (rozdział 60004 klasyfikacji budżetowej) w wydatkach ogółem. Wyrażony jest w %.
PLANOWANIE PRZESTRZENNE			
GP1	Powierzchnia objęta MPZP	+	Wskaźnik oznacza udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w ogólnej powierzchni gminy. Decyduje o jakości zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy. Im większa powierzchnia gminy objęta MPZP tym większa kontrola gminy w zakresie planowania przestrzennego. Wyrażony jest w %.
GP2	Wydatki na MPZP	+	Wskaźnik oznacza udział wydatków na MPZP (zgodnie z rozdziałem 71004 klasyfikacji budżetowej) w wydatkach w dziale 710. Wyższy wskaźnik oznacza większe nakłady na opracowanie lub zmianę MPZP, co zwiększa jakość planowania przestrzennego w gminie. Wyrażony jest w %.
GP3	Decyzje WZ ogółem	-	Wskaźnik oznacza liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Więcej wydanych decyzji WZ w gminie oznacza utratę kontroli gminy nad planowaniem przestrzennym, co skutkuje pogorszeniem jakości przestrzeni publicznej i chaosem przestrzennym.
GP4	Decyzje WZ dla zabudowy jednorodzinnej	-	Wskaźnik oznacza udział liczby wydanych decyzji o WZ dla zabudowy jednorodzinnej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wyższy wskaźnik oznacza większe rozprzestrzenianie się zabudowy mieszkaniowej w chaotyczny sposób. Wyrażony jest w %.
GP5	Obszary prawnie chronione	-	Wskaźnik oznacza udział obszarów prawnie chronionych w ogólnej powierzchni gminy. Wyższy wskaźnik oznacza większe ograniczenie sposobu zagospodarowania powierzchni gminy. Wyrażony jest w %.

*Objaśnienia: kierunek wpływu „+” oznacza, że wzrost wartości wskaźnika prowadzi do poprawy sytuacji gminy; kierunek wpływu „-” oznacza, że spadek wartości wskaźnika prowadzi do poprawy sytuacji gminy.

Źródło: opracowanie własne.

Jak wskazano powyżej, wyznaczenie syntetycznej miary wzrostu wiąże się ze standaryzacją wskaźników w celu sprowadzenia zmiennych o różnej wartości i jednostkach do wzajemnej porównywalności. Standaryzacja z kolei wiąże się z określeniem kierunku wpływu każdego ze wskaźników, czyli identyfikacją, czy dany wskaźnik jest stymulantą (jego wzrost jest korzystny dla gminy), czy destymulantą (zmienna, dla której wzrost wartości negatywnie wpływa na gminę) oraz doborzem odpowiedniej grupy porównawczej, aby opisywaną gminę odnieść do średniej dla podobnych gmin.

Przy doborze grup porównawczych kierowano się klasyfikacją funkcjonalną gmin na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego przeprowadzoną przez Śleszyńskiego i Komornickiego przedstawioną w tabeli poniżej. Podział ten umożliwia porównanie gmin o podobnym potencjale rozwoju z punktu widzenia ich lokalizacji oraz pełnionych funkcji na poziomie lokalnym czy też regionalnym. Dodatkowo gminy należące do tej samej klasy funkcjonalnej podzielono na ich rodzaj (miasta na prawach powiatu, gminy miejskie, miejsko-wiejskie i wiejskie). W efekcie otrzymano 24 grupy porównawcze.

Tabela 19. Dobór grup porównawczych

Klasyfikacja funkcjonalna gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego (Przemysław Śleszyński, Tomasz Komornicki)		Liczba gmin
A	Rdzenie Miejskich Obszarów Funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich (stolic województw)	33
B	Strefy zewnętrzne Miejskich Obszarów Funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich (stolic województw)	266
C	Rdzenie obszarów funkcjonalnych miast subregionalnych	55
D	Strefy zewnętrzne obszarów funkcjonalnych miast subregionalnych	201
E	Miasta - ośrodki wielofunkcyjne	142
F	Gminy z rozwiniętą funkcją transportową	137
G	Gminy o innych rozwiniętych funkcjach pozarolniczych (turystyka oraz funkcje wielkopowierzchniowe, w tym przemysł wydobywczy)	222
H	Gminy z intensywnie rozwiniętą funkcją rolniczą	496
I	Gminy z umiarkowanie rozwiniętą funkcją rolniczą	665
J	Gminy ekstensywnie zagospodarowane (funkcje leśne, ochrony przyrody)	262

Źródło: Klasyfikacja funkcjonalna gmin Polski.

Z tego względu Gmina Raszyn została zaklasyfikowana jako gmina wiejska położona w strefach zewnętrznych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich. Całkowity skład grupy porównawczej Gminy Raszyn przedstawia tabela poniżej.

Tabela 20. Skład grupy porównawczej Gminy Raszyn

Gminy wiejskie stref zewnętrznych MOF ośrodków wojewódzkich					
Andrespol	Dobra (Szczecińska)	Kłodawa	Łysomice	Prażmów	Świlcza
Białe Błota	Dobrcz	Kobierzyce	Masłów	Pruszcz Gdański	Tarnowo Podgórne
Biskupice	Dobroń	Kobiór	Mełgiew	Przodkowo	Tarnów Opolski
Bobrowniki	Dobrzeń Wielki	Kobylanka	Michałowice	Psary	Trzebowniko
Bogdaniec	Dobrzyniewo Duże	Kocmyrzów-Luborzyca	Miedziana Góra	Pszczółki	Tułowice
Bojszowy	Dopiewo	Kolbudy	Mierzęcice	Puck	Turawa
Brójce	Dywity	Kołbaskowo	Miękinia	Purda	Turośń Kościelna
Brzeziny	Gdów	Komorniki	Mińsk Mazowiecki	Radziejowice	Wejherowo
Cedry Wielkie	Gierałtowiec	Komprachcice	Mogilany	Raszyn	Wiązowna
Celestynów	Gietrzwałd	Konopnica	Nadarzyn	Rokietnica	Wieliszew
Chełm Śląski	Głusk	Kosakowo	Niedrzwica Duża	Rudziniec	Wielka Nieszawka
Chmielnik	Górno	Krasne	Niemce	Santok	Wielka Wieś
Chrzastowice	Iwanowice	Ksawerów	Nieporęt	Sicienko	Wisznia Mała
Czarna	Izabelin	Leszno	Nowa Wieś Wielka	Siepraw	Wólka
Czernica	Jabłonna	Lesznowola	Nowosolna	Sitkówka-Nowiny	Wry
Czemichów	Jabłonna	Liszki	Obrowo	Spiczyn	Zabierzów
Czerwonak	Jaktorów	Lubartów	Oleśnica	Stare Babice	Zabór
Czosnów	Jastków	Lubenia	Ornontowice	Stare Czarnowo	Zagnańsk
Czudec	Jerzmanowice-Przebinia	Lubicz	Osielsko	Stawiguda	Zbrosławice
Dąbrowa	Jonkowo	Lutomiersk	Ożarów	Strzyżewice	Zgierz
Dąbrowa Chełmińska	Juchnowiec Kościelny	Łańcut	Pabianice	Suchy Las	Zielonki
Deszczno	Kaźmierz	Łubianka	Piekoszów	Szemud	Zławieś Wielka
Dębe Wielkie	Kleszczewo	Łubniany	Pilchowice	Świdnica	Żabia Wola
Długoleś	Kłaj	Łubowo	Pomiechówek	Świerkianiec	Żórawina

Źródło: opracowanie własne.

W celu standaryzacji wskaźników posłużono się metodą wyrażoną wzorem:

$$x'_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_{gp}}{s_{gp}}, \text{ gdy zmienna jest stymulantą lub}$$

$$x'_{ij} = \frac{\bar{x}_{gp} - x_{ij}}{s_{gp}}, \text{ gdy zmienna jest destymulantą,}$$

gdzie:

x'_{ij} – standaryzowana wartość wskaźnika w badanej gminie,

x_{ij} – wartość empiryczna wskaźnika w badanej gminie,

\bar{x}_{gp} – średnia wartość grupy porównawczej,

s_{gp} – odchylenie standardowe grupy porównawczej.

W ten sposób wartości większe od średniej dla grupy porównawczej po standaryzacji będą przyjmowały wartość dodatnią (korzystniejszą dla analizowanej gminy), natomiast wartości mniejsze od średniej – wartość ujemną (niekorzystną dla analizowanej gminy).

Standaryzacji poddano również dynamikę wzrostu lub spadku danego wskaźnika w celu określenia jego tendencji na tle grupy porównawczej. Z tego względu wyższa dynamika do średniej dynamiki w grupie porównawczej przyjmuje wartości dodatnie (poprawiające się dla analizowanej gminy), natomiast niższa dynamika od średniej – wartości ujemne (pogarszające się dla analizowanej gminy).

Ostatnim etapem obliczenia wskaźników syntetycznych dla każdego z analizowanych obszarów było zastosowanie często wykorzystywanej przez badaczy agregacji bezwzorcowej. Stanowi ona średnią arytmetyczną zestandaryzowanych cech. Wartości wskaźników syntetycznych posłużyły również do wyznaczenia dynamiki zachodzących procesów dla analizowanej gminy.

ZAŁĄCZNIK 2 – AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

Tabela 21. Akty prawa miejscowego uchwalone przez Gminę Raszyn w 2018 roku

Data uchwalenia	Akt prawa miejscowego
01.02.2018	Uchwała nr XLIX/453/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie przekształcenia Przedszkola nr 2 „W Stumilowym Lesie” poprzez likwidację Punktu Przedszkolnego przy Przedszkolu nr 2 w Raszynie
01.02.2018	Uchwała nr XLIX/454/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Raszyn
01.02.2018	Uchwała nr XLIX/455/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Raszyn przez inne niż Gmina Raszyn osoby prawne i osoby fizyczne, a także trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania*
08.03.2018	Uchwała nr L/462/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
08.03.2018	Uchwała nr L/465/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie określenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Raszyn w 2018 roku
08.03.2018	Uchwała nr L/466/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów położonych we wsi Łady w Gminie Raszyn – rejon ul. Długiej
08.03.2018	Uchwała nr L/467/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów położonych we wsi Podolszyn Nowy w Gminie Raszyn – rejon ul. Długiej
22.03.2018	Uchwała nr LI/473/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie uchylenia uchwały Rady Gminy Raszyn
18.04.2018	Uchwała nr LII/476/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie zmiany rozporządzenia nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu pruszkowskiego (Dz. U. Woj. Maz. Nr 124, poz. 3634 z późn. zm.)
18.04.2018	Uchwała nr LII/474/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie podziału Gminy Raszyn na okręgi wyborcze w wyborach do Rady Gminy Raszyn, ustalenia ich granic oraz numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu
18.04.2018	Uchwała nr LII/478/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów położonych we wsi Janki w Gminie Raszyn – rejon ul. Sokołowskiej i ul. Wspólnej – część I
18.04.2018	Uchwała nr LII/477/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części

	terenów położonych we wsi Raszyn 01 - Rejon Południowej Obwodnicy Warszawy
16.05.2018	Uchwała nr LIII/483/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie podziału Gminy Raszyn na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych
16.05.2018	Uchwała nr LIII/484/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
28.06.2018	Uchwała nr LIV/499/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie określenia obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Raszyn
28.06.2018	Uchwała nr LIV/500/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVII/511/08 Rady Gminy Raszyn z dnia 27 listopada 2008 roku dotyczącej określenia w drodze regulaminu wysokości stawek dodatków do wynagrodzenia zasadniczego: za usługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy i szczegółowych zasad ich przyznawania, a także sposobu obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy oraz zasad podziału nagród i przyznawania dodatku mieszkaniowego w roku 2009., zmienionej: Uchwałą Nr XXVIII/517/08 Rady Gminy Raszyn z dnia 18 grudnia 2008 r., Uchwałą Nr XL/688/09 Rady Gminy Raszyn z dnia 22 grudnia 2009 r. i Uchwałą Nr VII/61/11 Rady Gminy Raszyn z dnia 28 kwietnia 2011 r.
28.06.2018	Uchwała nr LIV/502/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
30.07.2018	Uchwała nr LV/508/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie dopłat do cen biletów za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez m. st. Warszawa oraz zgody na zawarcie porozumienia w sprawie tych dopłat z m. st. Warszawą.
30.07.2018	Uchwała nr LV/515/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr X/99/15 Rady Gminy Raszyn z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zamieszkałej (Dz. Urz. Woj. Maz. z 27 lipca 2015 r., poz. 6609)
30.07.2018	Uchwała nr LV/507/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Raszyn, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Raszyn oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków
30.08.2018	Uchwała nr LVI/516/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały NR LV/507/2018 Rady Gminy Raszyn z dnia 30 lipca 2018r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Raszyn, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Raszyn oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków
30.08.2018	Uchwała nr LVI/518/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
30.08.2018	Uchwała nr LVI/525/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia na terenie Gminy Raszyn maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych

30.08.2018	Uchwała nr LVI/526/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 sierpnia 2018 r. uchylająca uchwałę Rady Gminy Raszyn nr XII/114/15 z dnia 13 sierpnia 2015 roku w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania ze Stadionu im. Kazimierza Jędraka położonego w Raszynie przy ulicy Sportowej 30
30.08.2018	Uchwała nr LVI/527/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany nazwy Gminnego Ośrodka Sportu w Raszynie oraz nadania nowego statutu
30.08.2018	Uchwała nr LVI/521/18 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów położonych we wsi Falenty Nowe w Gminie Raszyn – rejon ul. Grudzi i ul. Willowej
30.08.2018	Uchwała nr LVI/529/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Raszyn spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczania
14.09.2018	Uchwała nr LVII/530/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 14 września 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie dopłat do cen biletów za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez m. st. Warszawa oraz zgody na zawarcie porozumienia w sprawie tych dopłat z m. st. Warszawą
14.09.2018	Uchwała nr LVII/532/18 Rada Gminy Raszyn z dnia 14 września 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów położonych we wsi Jaworowa w Gminie Raszyn - rejon Południowej Obwodnicy Warszawy
14.09.2018	Uchwała nr LVII/534/18 Rada Gminy Raszyn z dnia 14 września 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów położonych we wsi Dawidy w Gminie Raszyn –rejon Południowej Obwodnicy Warszawy - część I
26.09.2018	Uchwała nr LVIII/538/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 26 września 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
26.09.2018	Uchwała nr LVIII/539/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 26 września 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
26.09.2018	Uchwała nr LVIII/540/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 26 września 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
26.09.2018	Uchwała nr LVIII/541/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 26 września 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
26.09.2018	Uchwała nr LVIII/542/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 26 września 2018 r. w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej - wielofunkcyjnej hali sportowej zarządzanej przez Centrum Sportu Raszyn
13.11.2018	Uchwała nr LXI/548/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr LVIII/542/2018 w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej - wielofunkcyjnej hali sportowej zarządzanej przez Centrum Sportu Raszyn.
13.11.2018	Uchwała nr LXI/552/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XXXI/299/2017 z dnia 26 stycznia 2017 roku w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raszynie
12.12.2018	Uchwała nr IV/11/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna przyjętej za podstawę obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy w 2019 roku

12.12.2018	Uchwała nr IV/12/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta stanowiącej podstawę do obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy w 2019 roku
12.12.2018	Uchwała nr IV/13/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wysokości stawek opłaty targowej na terenie Gminy Raszyn
12.12.2018	Uchwała nr IV/22/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie: zmiany statutu Gminy Raszyn
12.12.2018	Uchwała nr IV/14/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych
12.12.2018	Uchwała nr IV/15/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
12.12.2018	Uchwała nr IV/16/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
12.12.2018	Uchwała nr IV/17/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
12.12.2018	Uchwała nr IV/18/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie nadania nazwy ulicy położonej na terenie Gminy Raszyn
27.12.2018	Uchwała nr V/29/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych
27.12.2018	Uchwała nr V/34/2018 Rada Gminy Raszyn z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2019

*Uchwała nr 5.89.2018 Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr XLIX/455/2018 Rady Gminy Raszyn z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Raszyn przez inne niż Gmina Raszyn osoby prawne i osoby fizyczne, a także trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania.

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 3 - WYKAZ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH DO 31 GRUDNIA 2018 ROKU

Lp.	Nazwa projektu	Instytucja współfinansująca	Wartość całkowita projektu	wnioskowane dofinansowane	otrzymane dofinansowane	Umowa o dofinansowanie
1	System E-Opieka	ZIT	65 880,60 zł	52 704,48 zł	52 704,48 zł	umowa /trwa realizacja
2	Aktywna tablica	Wojewoda Maz.	49 750,00 zł	39 800,00 zł	39 800,00 zł	umowa/zrealizowane
3	Projekt w ramach E-archiwum	ZIT	1 163 411,85 zł	930 729,46 zł		wniosek w ocenie
4	Nar. Pr. Rozwoju Czytelnictwa	Min. Edukacji	45 000,00 zł	36 000,00 zł	36 000,00 zł	umowa/zrealizowane
5	Sprzęt dla OSP na ratowanie życia	Ministerstwo Sprawiedliwości	34 888,85 zł	34 540,95 zł	34 540,95 zł	umowa/ zrealizowane
6	Zakup sprzętu dla OSP	Marszałek Woj.	35 000,00 zł	17 500,00 zł	12 000,00 zł	umowa/zrealizowane
7	Konserwacja Reduty	Min. KiDN	189 000,00 zł	111 510,00 zł	100 359,00 zł	umowa/zrealizowane
8	Projekt ASI	Marszałek Woj.	125 485,00 zł	100 388,00 zł	100 388,00 zł	umowa/trwa realizacja
9	Pielęgnacja drzew	WFOŚiGW	30 200,00 zł	24 160,00 zł	24 160,00 zł	umowa/zrealizowane
10	Akademia przedszkolaka	LGD/ Urz.Marsz	50 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	umowa/zrealizowane
11	Piknik naukowy	LGD/Urz.Marsz.	50 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	umowa/zrealizowane
12	Utworzenie Klubu Senior+	MPiPS + MUW	148 263,20 zł	118 610,56 zł	118 610,56 zł	umowa/zrealizowane
13	Remont OSP Raszyn	Marszałek Woj.	51 939,00 zł	50 000,00 zł	23 742,00 zł	umowa/zrealizowane
14	Budowa hali SP Raszyn	Min.Sportu i Turys.	18 917 768,00 zł	7 000 000,00 zł	7 000 000,00 zł	umowa/zrealizowane
15	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Pod. w Ładach	Ministerstwo Sportu i Turystyki	5 858 626,00 zł	1 933 347,00 zł	1 801 200,00 zł	umowa/zrealizowane
16	Budowa ul. Szkolnej	Wojewoda Maz.	1 929 270,00 zł	770 697,00 zł	770 697,00 zł	umowa/zrealizowane
17	Bud. Kanalizacji i wodociąg.	NFOŚiGW	36 162 908,06 zł	18 860 556,73 zł	18 860 556,73 zł	umowa/trwa realizacja
18	Bud. sali widowiskowej przy Szk. Podst. w Ładach	Min. KiDN	800 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	umowa/zrealizowane
19	Program rewitalizacji	Marszałek Woj.	109 200,00 zł	98 280,00 zł	98 280,00 zł	umowa/zrealizowane
20	Przebudowa ul. Wspólnej	Wojewoda Mazow.	3 848 841,62 zł	1 924 420,00 zł	1 924 420,00 zł	umowa/zrealizowane
21	Budowa ścieżek rowerowych.	M.J.W.P.U.	6 696 021,01 zł	5 355 856,80 zł	5 355 856,80 zł	umowa/trwa realizacja
22	Odbudowa budynku Austerii	M.J.W.P.U.	4 825 662,64 zł	3 148 849,25 zł	3 148 849,25 zł	umowa/trwa realizacja
23	"Nowe umiejętności"	M.J.W.P.U.	1 491 985,15 zł	1 193 588,12 zł	1 193 588,12 zł	umowa/zrealizowane
24	Hołd Pruski 3D	Min.KiDN	116 250,00 zł	116 250,00 zł	116 250,00 zł	umowa/zrealizowane
25	Modernizacja ulicy Ukośnej	Marszałek Woj.	937 545,29 zł	115 000,00 zł	115 000,00 zł	umowa/zrealizowane
26	Remont boiska "Świetlik"	Marszałek Woj.	71 900,00 zł	10 000,00 zł	10 000,00 zł	umowa/zrealizowane
27	Wyposażenie placu zabaw	Marszałek Woj.	26 032,95 zł	10 000,00 zł	10 000,00 zł	umowa/zrealizowane
28	Opracowanie dok, Austerii	Marszałek Woj.	300 381,00 zł	150 190,00 zł	150 190,00 zł	umowa/zrealizowane
29	Przebudowa ul. Spacerowej.	Wojewoda Maz	2 388 007,03 zł	1 432 804,00 zł	1 432 804,00 zł	umowa/zrealizowane

Lp.	Nazwa projektu	Instytucja współfinansująca	Wartość całkowita projektu	wnioskowane dofinansowane	otrzymane dofinansowane	Umowa o dofinansowanie
30	Budowa kanalizacji I faza	WFOŚiGW	64 650 910,00 zł	38 940 913,26 zł	38 940 913,26 zł	umowa/zrealizowane
31	Budowa kanalizacji II faza	WFOŚiGW	6 230 577,19 zł	3 312 351,23 zł	3 312 351,23 zł	umowa/zrealizowane
32	Budowa kanalizacji III faza	WFOŚiGW	10 800 522,32 zł	5 854 885,79 zł	5 854 885,79 zł	umowa/zrealizowane
33	Budowa kanalizacji IV faza	WFOŚiGW	15 089 954,26 zł	8 180 442,71 zł	8 180 442,71 zł	umowa/zrealizowane
34	Rezerwa subwencji oświatowej na wybudowane sale w SP Łady	MEN		140 000,00 zł	140 000,00 zł	umowa/zrealizowane
35	Szkolenia informatyczne dla mieszkańców	POPC	150 000,00 zł	150 000,00 zł	150 000,00 zł	umowa/trwa realizacja
36	Zajęcia gimnastyki korekcyjnej dla uczniów szkół + zakup sprzętu	MSiT	71 000,00 zł	35 500,00 zł	35 500,00 zł	umowa/trwa realizacja
37	Usuwanie i utylizacja azbestu	WFOŚiGW	13 000,00 zł	3 900,00 zł	3 900,00 zł	Wkrótce podpisanie umowy
38	Cd. prac na Reducie Raszyńskiej	Wniosek złożony do MKiDN oraz do Urz.Marsz.	196 090,00 zł	115 693,10 zł		
39	OSA – otwarte strefy aktywności – plac zabaw przy ul. Falenckiej	MSiT	76 576,00 zł	25 000,00 zł	25 000,00 zł	Wkrótce podpisanie umowy
40	Ogródek Jordanowski w Raszynie	LGD/Urz.Marsz.	1 031 353,00 zł	656 249,91 zł		
41	Stołówka w SP Łady	MEN	400 000,00 zł	80 000,00 zł		
42	Projekt EFS dla Przedszkola w „Pod Topolą”	MJWPU	373 981,25 zł	299 185,00 zł		
43	Remont strażnicy OSP	Urz.Marsz	45 500,00 zł	20 000,00 zł		
44	Album fotograficzny o Raszynie	LGD/Urz.Marsz	50 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	Wkrótce podpisanie umowy /realizator CKR
45	Film dokumentalny o Raszynie	LGD/Urz.Marsz	50 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	Wkrótce podpisanie umowy/realizator CKR
46	Samochód dla OSP Raszyn	Urz.Marsz	950 000,00 zł	100 000,00 zł		(dofinansowanie wnioskowane także z KSRG, WFOŚiGW, NFOŚiGW)
47	Ochrona powietrza - smogobus,	Urz. Marsz	260 000,00 zł	130 000,00 zł		
48	Ochrona powietrza oczyszczacze powietrza	Urz. Marsz	150 000,00 zł	75 000,00 zł		
49	Pracownie Językowe i Informatyczne w SP Raszyn	Urz. Marsz	100 000,00 zł	70 000,00 zł		
50	Piknik historyczny 01.09.	LGD/Urz.Marsz	50 000,00 zł	50 000,00 zł		
51	Sport i rekreacja dla osób 50+	LGD/Urz.Marsz	50 000,00 zł	50 000,00 zł		
52	Przebudowa ul. Zacisze	Woj..Maz.	2 381 610,02 zł	1 905 288,10 zł		
53	Przebudowa ul. Jutrzenki	Woj. Maz.	1 817 402,42 zł	1 453 921,93 zł		

Lp.	Nazwa projektu	Instytucja współfinansująca	Wartość całkowita projektu	wnioskowane dofinansowane	otrzymane dofinansowane	Umowa o dofinansowanie
54	Rozbudowa ul. Złote Łady	Woj.. Maz.	2 791 354,25 zł	1 395 397,99 zł		lista rezerwowa
55	Opracowanie Strategii Elektromobilności dla Gminy	NFOŚiGW	50 000,00 zł	50 000,00 zł		
56	Ograniczenie niskiej emisji w Gminie Raszyn	MJWPU	917 942,67 zł	724 514,13 zł	724 514,13 zł	wkrotce podpisanie umowy
	ŁĄCZNIE		195 266 990,63 zł	108 054 025,50 zł	100 497 504,01 zł	

Projekty RPF
 Projekty JRP